

LNB PRESES APSKATS
26-05-2023

Sagatavoja:
INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU UN SBA NODAĻA
UZZIŅU UN INFORMĀCIJAS CENTRS

"IR PRIEKS no savas mazās Gulbenes pārstāvēt ne tikai novada bibliotēku, bet arī Latvijas Bibliotēkāju biedrību!" saka biedrības jaunā vadītāja Rūta Bokta.

FOTO: GATIS BOLGANDZIS

Bibliotēkāju biedrību Latvijā vadīs gulbeniete

Negaidīti pašai sev par Latvijas Bibliotēkāju biedrības vadītāju 17.maijā ievēlēja Rūta Bokta (31), kura pēc studiju pabeigšanas augstskolā Gulbenes novada bibliotēkā sešus gadus strādāja par reģionālā mācību centra vadītāju. Biedrībā viņa darbojas gadu, leģendāri sešu cilvēku valdē rezultējies ar viņas izraudzīšanu biedrības vadītājas amatā.

"Dzirkstele!" R. Bokta teic – svarīga ir bibliotēku darbinieku savstarpēja pieredzes apmaiņa, izglītības pasākumi. Biedrība to veicina. Par sava novada bibliotēku viņa saka: "Mums ir ļoti spēcīgs kolektīvs." Bibliotēka pierāda, ka ir moderna un demokrātiska, ikvienam par brīvu pieejama iestāde ar grāmatām, periodiku, bezvadu internetu, datoriem, kultūras un

izglītības pasākumiem. "Ja agrāk kādam likās, ka bibliotēkā darbs ir garlaicīgs un aprobežojas ar grāmatu izsniegšanu, tagad tā nav. Visi ir mainījušies. Strādājam aktīvi un daudzpusīgi," saka R. Bokta.

Gulbenes novada bibliotēkai Latvijā ir laba slava inovāciju dēļ, materiālās bāzes uzlabošanā, piesaistot finansējumu ar dažādu projektu palīdzību. Bibliotēkā 2001.gadā izveidota moderna konferenču zāle 40 cilvēkiem, kuru atbalstīja Atvērtais sabiedrības institūts Budapeštā. No 2007. līdz 2010.gadam projektā "Trešais tēva dēls" bibliotēkā tika izveidots reģionālais mācību centrs. 2015. gada 17.decembrī Gulbenes novada bibliotēka akreditācijas procesa rezultātā atkārtoti ir ieguvusi reģionālās galvenās bibliotēkas statusu.

Uz šā gada 1.janvāri bibliotēkas krājums ir palielināts par 2192 jaunieguvumiem, kas veido 4,4 procentus no visa krājuma kopumā. Bibliotēkas lietotāju skaits no gada gada palielinās. Tā pagājušajā gadā novada bibliotēkai Gulbenē bija 2980 lietotāji, bet kopā ar pagastu bibliotēkām – 7287.

Saskaņā ar "Lursoft" datiem Latvijas Bibliotēkāju biedrība ir nodibināta 1994.gadā Rīgā ar mērķi saliedēt Latvijas bibliotekārus, aizstāvēt bibliotēkāju profesionālās, ekonomiskās un sociālās tiesības un likumīgās intereses; aizstāvēt visa veida informācijas pieejamību un vēršties pret jebkādu tās ierobežošanu, cenzēšanu, filtrēšanu; veicināt sakarus ar ārvalstu bibliotekāriem un nozares profesionālajām organizācijām.

— Diāna Odumiņa

Avots: Dzirkstele
Datums: 19-05-2023

Inese Rumpa saņem "LBB Gada bibliotekāra 2022" balvu

Inese Nacionālajā bibliotēkā pēc balvas "LBB Gada bibliotekārs 2022" saņemšanas.

MARTIS ARZES FOTO

Nacionālajā bibliotēkā Latvijas Bibliotēku festivāla laikā pasniegtas divas Bibliotekāru biedrības Gada balvas. Vienu no tām ieguva Ugāles bibliotēkas vadītāja Inese Rumpa.

Balvai Inesi pieteica Ventspils bibliotēkas speciāliste darbā ar novada bibliotēkām Sandra Picalcelma. Viņa norāda, ka Ugāles bibliotēkas vadītāja Inese Rumpa uzskata – tieši novadpētniecība ir tā, ar ko atšķiras katra pagasta bibliotēka, tāpēc Ugāles bibliotēkas darbībā prioritāte ir vietējā kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana, saglabāšana, populari-

zēšana un pieejamības nodrošināšana. Ineses darbošanās šajā jomā ir vienlaikus gan mērķtiecīga, gan radoša. Katru gadu Ugāles bibliotēka izvēlas vienu tēmu vai objektu, kuru izpēta padziļināti. Tiek apzinātas un digitalizētas fotogrāfijas no iedzīvotāju personīgajiem arhīviem, izskatītas grāmatas, atlasīti raksti no Nacionālās bibliotēkas digitālās bibliotēkas. Tās Industriālā mantojuma kolekcijā jau ievietota Ineses Rumpas sagatavotā informācija par Ugāles bijušo drenu cauruļu rūpnīcu "Usma".

2022. gadā tika apkopoti materiāli un izstrādāts apraksts par Ugāles mežrūpniecības saimniecības vēsturi un digitalizētas 166 fotogrāfijas, lai kolekciju iesniegtu Nacionālās digitālās bibliotēkas industriālajam mantojumam. Ari Ventspils novada bibliotekāru saimē Inese ir virzītājspēks, kas liek meklēt risinājumus un apgūt iespējas bibliotēku novadpētniecības krājumus padarīt redzamākus. Bibliotekāri novērtē Ineses vēlmi ne tikai dalīties ar savām idejām un prasmēm, bet arī mācīties no kolēģu pieredzes.

Pagājušais gads ir nesis piepildījumu Ineses sapnī – iznest bibliotēkas novadpētniecības materiālus ārpus telpām.

NOBEIGUMS 2. lpp.

Inese Rumpa saņem "LBB Gada bibliotekāra 2022" balvu

NOBEIGUMS. SĀKUMS 1. lpp.

Iesaistoties Ugāles pagasta biedrībā "Ugāles attīstība" un iedzīvotāju iniciatīvas grupā, esot tās neformālajai līderi, ir realizēts projekts "Tak-Ugāle – pastaigu takas labiekārtošana", kura mērķis ir stiprināt ugālnieku identitāti, veidojot izpratni par pagasta attīstības vēsturi, piesaistot tūristus Ugālei un novadam, labiekārtojot 6 km garu aplveida dabas taku.

Māksliniece un novadpētniece Laimdota Junkara, kura sarakstījusi vairākas grāmatas par Ugāli, norāda, ka ar Inesi veidojusies sadarbība daudzu gadu garumā: "Augsti novērtēju viņas interesi par Ugāles pagasta vēsturi, lielo erudīciju un darba spējas, lielo enerģijas patērīgu ieceru īstenošanā. Inese ir dziļi racēja, pats process viņai sagādā lielu prieku. Darbi top ar iedvesmu. Savā novadpētniecības darbā esmu sastapusi kolēģi, ciņu biedru, izbaudu pleca sajūtu. Inese veido interesantas vēsturisko datu kolekcijas. Mums ir bijušas jau vairākas tematiskās izstādes (pasta, dzelzceļa, veikalu u. c. nozaru vēsturei

veltītas), tādas tiek gatavotas vēl. Nepārtraukti tiek vāktas fotoliecības par pagasta dzīvi. Origināla bija ideja uzgleznot Ugāli, lasot grāmatas tekstus par mūsu pagastu. Darbus uzgleznoja Ugāles mākslas studijas dalībnieki, un tie ir izkārtoti pastāvīgā ekspozīcijā."

Ugāles iedzīvotāja Dzintra Mīze, grupas "Tak-Ugāle" dalībniece teic, ka Inese ar apbrīnojamu dedzību darbojas šajā aktīvo ugālnieku kopā un ir tās stiprākais "ķēdes" posms: "Ar viņu ir viegli sastrādāties, Inese prot uzklaust, korekti izteikt savu viedokli."

Novērtējot savas kolēģes veikumu, arī Zlēku bibliotēkas vadītāja Pārsla Bože bija tā, kura savā un Zlēku pagasta Dāmu klubīnā vārdā ieteica Inesi Gada bibliotekāra balvas saņemšanai. Viņasprāt, ugālniece to ir godam pelnījusi ne tikai ar savu radošo darbību, bet arī iesaistīšanos tik nozīmīgā un apjomīgā projektā kā pastaigu takas izveidošana. To izstaigājot, var ne tikai novērtēt dabas skaistumu, bet arī iegūt vērtīgas ziņas, jo vairākās vietās ir novietotas informatīvas norādes.

Inese, saņemot apbalvojumu, bija nedaudz nobijusies, jo nav tāds cilvēks, kuram patik gozēties citu priekšā. Viņa ir darītāja, nevis runātāja. Aprīlī Inese vairākkārt tikusi iepriecināta, jo kāds cilvēks atsūtījis e-pasta vēstuli, uzsverot, cik vērtīgs ir bibliotēkā veiktais novadpētniecības darbs, turklāt saņemta arī vēsts par to, ka pašvaldībā apstiprināts Ugāles bibliotēkas iesniegtais projekts "Ugāles Izglītības biedrības grāmatas atgriežas bibliotēkā pie lasītājiem". Inesei ļoti patīk aplūkot senas fotogrāfijas un meklēt informāciju par tajās redzamajiem cilvēkiem vai objektiem. Tādos brīžos viņa jūtas gluži kā detektīve, kura pēta daudzus avotus, līdz atrod meklēto. Ugāles bibliotēkā Inese sāka strādāt 1988. gadā, un viņa atceras, ka jau pēc 8. klases nolēmusi kļūt par bibliotekāri. Profesijas izvēle bijusi pareiza, jo tā aizvien šķiet saistoša, turklāt visu laiku ir iespēja mācīties. Apsveicam Inesi un lepojamies ar novadnieci, novēlot īstenot radošās idejas, kuru ugālniecei netrūkst.

Marlena Zvaigzne

Avots: Ventspils Novadnieks

Datums: 16-05-2023

14. lpp.

Ina strādā Preiļu Galvenās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļā, vadot robotikas un LEGO pulciņu, veidojot dažādas spēles un viktorīnas, organizējot daudzveidīgus izziņas, izglājošus pasākumus, vadot spēļu turnīrus.

Ina Rusiņa: «Bibliotekārs ir lasītāja draugs»

Egita Terēze Jonāne

«Bibliotekāres darbs ir ļoti interesants, katra diena ir citādāka. Izveidoju nodarbiņu sarakstu visai nedēļai, pie tā tad arī pieturos. Otrdienās un piektdienās vadu robotikas nodarbes dažādām vecuma grupām, ceturtdienās notiek 3D pildspalvu radošās darbnīcas un galda spēļu čempionāti, kurus iedibinājām nesen. Bērniem tas patīk, jo kopā spēlējām jau populāras spēles un iemācāmies arī jaunas. Piektdienās vadu arī LEGO nodarbiņu pirmsskolas vecuma bērniem.»

Vai pēc piecdesmit vai simts gadiem roboti strādās arī bibliotēkās, runās ar lasītājiem par Raiņu un mīlestību?

– Iedomājies staigājošu robotu mūsu Bērnu literatūras nodaļā, tādā, kuram palīdz samēklēt grāmatu plauktā, un saņemties. Ja lasītājs precīzi pateiktu autoru un grāmatas nosaukumu, robots bez problēmām to arī pasniegtu cilvēkam, bet Bērnu nodaļā kuriozu netrūkst, kā bērni prasā grāmatas. Jaunākais kurjors – Karalīti Škalbe. Caurā bērns puotlā, kā izskatās grāmatas vāks vai pazīst tikai kādu grāmatas varoni. Bibliotekāri jau zina, ko un kā meklēt, bet robotiņam ātri sāktu kļūst smadzenes. Mākslīgais intelekts mums, protams, ļoti palīdz, kaut vai Google pakalpojums, bet par Raiņu un mīlestību es noteikti gribētu runāt tikai ar dzīvu cilvēku. Esmu pārliecināta, ka to noteikti vēlēšies arī mūsu lasītāji.

Redzu, ka jūs esat ļoti noslogots bibliotekārs, un tomēr, ja jums ir brīvais laiks, ko lasāt pati, kādas ir jūsu mīļākās brīvā laika nodarbes?

– Cienos izvēlēties brīvdienas vai brīvas vakarus, jo ļoti gribu atpūties. Lasu grāmatas, un lielākoties tās, kuras liek apstāties, padomāt par varoņu izvēlēm un pašas dzīvi, palīdz iepazīt sevi. Šobrīd lasu grāmatu sēriju «Septiņas māsu», pēta un apdomāju, kā katrs no māsām atrod un piepilda savu acinājumu.

Daudzus gadus dejuju tautas deju kopā «Taldēni», bet kādu laiku vair ne... Bet man ir dārzā. Mani īpašumā nodarbo krūstmales māja ar dārzu, kur jau sastādīju jaunus augu kokus. Ceru, ka pēc vairākiem gadiem šīs abeles, ķirši, plūmes piecēs arī manus mazbērns.

Man ir mēra un dēls. Kad viņi atbrauc ciemos, man tie ir lieli svētki. Mēs spēlējām galda spēles un daudz ruņģu. Tādi mirkļi ir mīļi un sirsnīgi.

Ļoti patīk adīt zekes, tieši pati adīšana, kur vajag kombinēt dažādas krāsas, katru reizi izvēlēties citu rakstīgu, meklēt un izmēģināt jaunas adīšanas tehnikas. Tā vairāk ir ziemas nodarbe.

Apmeklēju arī teātra izrādes un koncertus.

Otrdien, 25. aprīlī, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Preiļu Galvenās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas galvenā bibliotekāre Ina Rusiņa saņēma balvu «Gada bibliotekārs 2022». Tas ir galvenais apbalvojums bibliotēku nozarē, un to, saņemot koleģu pieteikumus, piešķir Latvijas bibliotekāru biedrība. «Vietējā Latgales Avīzē» apsveica laureāti un aicināja uz sarunu par bibliotekāra misiju digitālajā 21. gadsimtā.

Kāpēc jūs izvēlējāties bibliotekāra darbu?

«– Tā bija gan nejaušība, gan vēlēšanās strādāt bibliotēkā, būt starp lasītājiem un grāmatām, jo cilvēki un grāmatas iedvesmo. Absolvēju Daugavpils Pedagoģisko universitāti ar sākotnējo skolotāja diplomu, vēlāk jau Daugavpils Universitātē pārkvalificējos par pirmsskolas izglītības skolotāju un 20 gadus strādāju Preiļu pirmsskolas izglītības iestādē «Pasaciņa». Un tad vairākus mēnešus domāju vienu domu, arī sirdi jutu, ka jāpamaina nodarbošanās. Toreiz nejausi (lai gan, iespējams, nejaušība nemaz jau nevar būt nejaušība) satiku Silviju Kurtiņu. Viņa teica, ka strādā bibliotēkā, un tajā brīdī sapratu, ka tas ir darbs, kas ļoti, ļoti patīku arī man. Un, ja tā vēl būtu Bērnu literatūras nodaļā... Pēc pusgada tika izsludināta brīva vakance Preiļu Galvenajā bibliotēkā, turklāt bibliotekārs bija vajadzīgs tieši Bērnu literatūras nodaļā, un es pietieci. Ja cilvēks ļoti grib, tad sapņi piepildās... Tas bija 2006. gads, no tā laika daru darbu, kas man ļoti, ļoti patīk. 2019. gadā pārrobežu projekta ietvaros tika izveidots Ģimenes digitālo aktivitāšu centrs, un es pieņemu izaicinājumu kļūt par tā vadītāju, par ko šobrīd esmu patiesi gandarīta.

Jauki, ka jūsu sapnis piepildījās. Arī es uzskatu, ka cilvēkam jāsapņo lieli sapņi. Jūs izvēlējāties tieši Bērnu literatūras nodaļu. Kāpēc bija tieši tāda izvēle?

– Paturpinot sarunu par sapņiem, lieli sapņi tiešām piepildās, varbūt lēnāk, nekā mums gribētos, bet tieši tad, kad to vajag cilvēkam.

Mācīties toreiz vēl Preiļu 1. vidusskolā, zināju, ka būšu skolotāja un ka strādāšu ar bērniem (tas bija vēl viens mans lielais sapnis par skolotāja profesiju, kurš piepildījās). Bibliotekārs ir draugs lasītājam, arī man visi lasītāji ir mīļi, taču bērni ir interesanti ar savu atvērtību un uzticēšanos. Viņi runā un rīkojas ļoti patiesi. Turklāt kopā mēs izziņām, uzzinām, mācāmies un kopā pieņemam lēmumus, kad to, ko esam iemācījušies, protam pielietot arī praksē.

Kāda ir jūsu darba «saldā un ne tik saldā garoza»?

«– Bibliotekāres darbs ir ļoti interesants, katra diena ir citādāka. Izveidoju nodarbiņu sarakstu visai nedēļai, pie tā tad arī pieturos. Otrdienās un piektdienās vadu robotikas nodarbes dažādām vecuma grupām, ceturtdienās notiek 3D pildspalvu radošās darbnīcas un galda spēļu čempionāti, kurus iedibinājām nesen. Bērniem tas patīk, jo kopā spēlējām jau populāras spēles un iemācāmies arī jaunas. Piektdienās vadu arī LEGO nodarbiņu pirmsskolas vecuma bērniem.

Tad jau jūs visu laiku spēlējaties un mācāties... Bet kas ir robotika, Lego robotika?

– ...jā, mēs ar bērniem patiešām spēlējaties jeb, citiem vārdiem sakot, mācāmies, spēlējoties ar robotiem, kurus paši konstruējam un programējam, lai tie prasītu kaut ko darīt, piemēram, pārvietot kubus. Robotiku un Lego attīsta bērnu radošumu un loģisko domāšanu, tā var būt pat interesantāka par mobilo tālruni vai datoru. Tāpēc vecāki, dzirdot citus stāstus par mūsu robotikas nodarbiņām, zvana un jautā, vai var atvest arī savu bērnu. Un mēs pieņemam visus. Varbūt kādām apgūtās robotikas pamatprasmes palīdzēs turpmākās profesijas izvēlē. Lai bērniem būtu interesanti, arī pati mācos, meklēju un izziņo visu jauno, jo tehnoloģijas attīstās ļoti strauji.

Tā kā Preiļu Galvenā bibliotēka piedalās «Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā», dodos uz pirmsskolas izglītības iestādi «Pasaciņa», lai ar sagatavošanas grupas bērniem lasītu viņu vecuma grāmatas. Bērni mani sagaida ar prieku un ar nepacietību gaida, kad lasīsim jaunu grāmatu.

Bērnu literatūras nodaļā notiek dažādi pasākumi, piemēram, Bibliotēku nedēļā runājam par drošu internetu, iesauktām bērnu viktorīnās, izmantojot interaktīvo ekrānu, (tās veidoju pati) utt. Aicinām ciemos bērnu grāmatu autorus, kuri stāsta bērniem, kā top grāmatas, piedāvā radošas aktivitātes.

Preiļu Galvenajā bibliotēkā bērni uzturas arī pēc stundām. Kamēr vecāki strādā vai līdz reisa autobusam jāgaida dažas stundas, bērns pilda mājasdarbus, spēlē galda spēles, sarunājas. Mēs jo gan izglūbām, gan arī drošības, patvēruma vietu uzturam sakoptu, tīru, omulīgu. Mēs sakām, ka viņi visi ir mūsējie.

Kādas ir rītdienas ieceres?

– Tehnoloģijas joprojām būs lielākais izaicinājums, tāpēc turpināšu pilnveidošies, top arī mācību programma jaunajam skolas gadam. Bibliotekārs ir tas cilvēks, kurš mācās visu mūžu.

Gribu uzsvērt, ka visi pasākumi, izstādes, nodarbes, darbs ar grāmatām, lasītājiem un daudzās citas norises, pakalpojumi Preiļu Galvenajā bibliotēkā – tas viss ir komandas darbs. Paldies Preiļu Galvenās bibliotēkas vadītājam Ilonai, viņas vietniecei Sigitai, metodīķei Egījai, Bērnu literatūras nodaļas vadītājam Solvitai un šīs nodaļas meitenēm Ritai un Natālijai, paldies sadarbības partneriem – Preiļu novada skolām, «Pasaciņai», Bērnu un jauniešu centram, Jūrmir Ertam, kurš atbalsta ar padomu, paldies daudziem, daudziem citiem, kurus nenošau, bet paturu sirdi.

Kā uzņēmāt zīgu, ka jums piešķirta balva «Gada bibliotekārs 2022»?

– Biju patīkami pārsteigta. Es vienārti daru to darbu, kurš man ļoti, ļoti patīk. Šī balva ir novērtējums Preiļu Galvenās bibliotēkas kolektīva darbam. Mēs strādājam, izglotojamies, arī atpūšamies kā liela ģimene, un mana mīļā Bērnu literatūras nodaļa ir kā maza ģimene lielajā bibliotēkas saimē. Tā ir balva mums visiem. Paldies jums, kolēģi, – jūs mani iedvesmojat strādāt ar vēl lielāku prieku!

Sirsniņu sveicu jūs un novēlu prieku un spēku uz turēt radošumu sevi un bērnos!

UZZINĀI

«Gada bibliotekārs» ir atzinības balva bibliotekāram par vispārpieņemamo, aktīvo un sekmīgo sniegumu, kas ne tikai deva labumu lasītājiem un iedzīvotājiem, bet arī spējis iedvesmot citus bibliotekārus un bibliotekāro sabiedrību kopumā.

(Avots – Latvijas Bibliotekāru biedrības interneta vietne www.bibliotekari.lv)

Avots: Vietējā Latgales Avīzē

Datums: 28-04-2023

Bibliotēkām Viļkenē, Vitrupē un Limbažos – Minjonas Kļaviņas dāvinājums

Kad bibliotēkā iegriežas Ziedīte Muze, ir jau nojaušams, ka viņa nes kārtējo dāvinājumu no novadnieku Krūmiņu dzimtas, kurai pati ir piederīga. Šoreiz tā bija grāmata *Ceļš tēlniecībā: Minjona Kļaviņa*, ko pērn laidusi klajā izdevniecība *Zinātne*.

Minjona Kļaviņa dzimusi 1932. gadā Rīgā literātu Hugo un Martas Krūmiņu ģimenē. Abi vecāki bija vitrupieši, tādēļ Minjona savu bērnību pavadīja Vitrupes Vecmelbārzos un mācījās Blomes un Ķirbižu pamatskolā, kur tēvs Hugo Krūmiņš bija skolotājs. 12 gadu vecumā kopā ar vecākiem devās bēgļu gaitās uz Vāciju. Tur turpināja izglītoties un nodibināja ģimeni ar Dr. Jāni Kļaviņu. 1951. gadā izceļoja uz ASV, kas kļuva par ģimenes mītnes zemi.

M. Kļaviņa studējusi gan valodas, gan mākslu, psiholoģiju un politiskās zinātnes. Ziemeļkarolīnas universitātē mācījusies tēlniecību pie amerikāņu abstraktās tēlniecības meistara Roberta Hovarda (Howard), kura meistarklasi pabeigusi 1964. gadā ar

darbu *Skulptūra bronzi*, iegūstot augstāko atzīmi. Vairākās izstādēs M. Kļaviņa guvusi apbalvojumus. 1977. gadā *Beaux Arts International* viņu apbalvo kā Gada tēlnieci (*Sculptress of the Year*).

Jaunajā grāmatā bez dzīves stāsta un mākslas zinātnieku atsauksmēm iekļauti arī mākslinieces darbu attēli, laikabiedru atmiņas un veltījumi, daudz fotogrāfiju no ģimenes fotoalbuma. Tās ir paliekošas liecības par kupli sazarājušo ģimeni, kas tagad būs aplūkojamas arī abās pagasta bibliotēkās – Viļkenē un Vitrupē, kā arī Limbažu Galvenajā bibliotēkā.

Jāpiebilst, ka Viļkenes bibliotēkas novadpētniecības krājumā jau atrodas paprāvs Krūmiņu dzimtas dāvinājums – dokumentu un iespieddarbu – klāsts, tostarp Martas Vitrupes (pseud.) dzejas un publicistikas krājums *Dziesma smilgai*, Hugo Krūmiņa dzeju krājums *Zemes vējos*, grāmata – veltījums tēva simtgadei *Dzejnieks Hugo Krūmiņš mūzikā* un pat viņa lugas *Pilskalns*

saimnieks manuskripts. Uz bibliotēku atceļojusi arī monogrāfija par Minjonas dzīvesbiedru Jāni Kļaviņu *zinātnē, mūzikā, dzīvē* un kasetes ar Jāņa Kļaviņa basa-baritona balss ierakstiem, kas apkopotas kolekcijā *Visas Jāzepa Vītola solo dziesmas* (starp tām vismaz ducis ar F. Bārdas tekstu). Gadu gaitā bibliotēka saņēmusi Martas Vitrupes dāvinājumus naudas izteiksmē, kas izlietoti vērtīgu grāmatu un galda spēļu iegādei.

Pirms gandrīz 30 gadiem, atzīmējot Hugo Krūmiņa 95. dzimšanas dienu, Viļkenes teātris iestudēja komēdijas *Ideālā vecmāte* un *Priekšzīmīga saimniecība*, iepriecinot šejienes skatītājus un aizsākot saziņu arī Krūmiņu dzimtas piederīgajiem tālumā. Ir patīkami apzināties, ka mūsu novadnieki ir rūpējušies par latviešu kultūras un valodas saglabāšanu svešumā un joprojām saglabā saikni ar savu dzimto vietu.

Mārīte PURMALE,
Viļkenes bibliotēkas vadītāja

DIENAS CENTRS BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

Sociālās pārvaldes struktūrvienības, pārklājot novada teritoriju un atrodas Balvu pilsētā, Viļakas pilsētā un Lazdukalna pagastā.

BALVU CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA

Centrālā bibliotēka atrodas Balvu pilsētā un tai ir 22 filiālbibliotēkas.

Nemateriālā kultūras mantojuma centrs "Upīte" struktūrvienība - Upītes bibliotēka. Bibliotēka ir katrā pagasta vai pilsētas teritorijā.

Ir publiskais sporta centrs, publiskā āra slidotava, publiskie sporta laukumi, stadioni. Pašvaldība

arī līdzfinansē bērnu rotaļu laukumu izveidi un atjaunošanu daudzdzīvokļu namu pagalmos. Pieejams arī skeitparks Rugāju ciemā, velo trase Balvu pilsētā, zaļais marķētais velo celiņš.

Pašvaldība ir labiekārtojusi publiskās peldvietas: Viļakas pilsētā - Viļakas ezers, Balvu pilsētā - Balvu ezers, Baltinavas pagastā - Svātiunes ezers.

Infrastruktūras būves 2022. gadā, kuras ir draudzīgas ģimenēm, ir īstenotais Balvu Mūzikas skolas energoefektivitātes projekts, rotaļlaukums Rugāju vidusskolas teritorijā (pieejams publiski) un projektā "Greenways Rīga – Viļaka" radīta infrastruktūra – izveidotais zaļais, marķētais velo ceļš, kas iet no Solas (Susāju pagasts) līdz Sitai (Kubulu pagasts), 52 km garumā vienā virzienā.

Avots: Balvu Novada Ziņas

Datums: 05-2023

Zinātnes stāsts iepazīstams bibliotēkā

Izglītības un zinātnes ministrijas veidotā izstāde «Zinātne Latvijai 2023», kas iepazīstina ar divpadsmit Latvijas un diasporas jaunajiem zinātniekiem, līdz 20. maijam apskatāma Valmieras Integrētajā bibliotēkā.

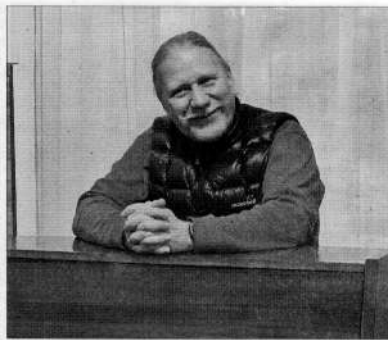
Vidzemes Augstskolā strādājošā pētniece Linda Lancere ir viena no divpadsmit izstādes personībām. Viņas pētnieciskās intereses ir saistītas ar virtuālās un paplašinātās realitātes izmantojumu gan fizioterapijā, gan pacientu rehabilitācijā kopumā, veicinot cilvēku spēju sev palīdzēt ar fiziskām kustībām.

«Manuprāt, tehnoloģiju nākotne ir tikai tur, kur tā palīdz cilvēkam apzināties sevi. Ja mums ir dati, mums tie uzkrājas, tad mēs spējam jau kaut ko paredzēt uz priekšu un varam novērst ļoti daudz problēmu,» stāsta Linda Lancere.

Izglītības un zinātnes ministrija jau sesto gadu ir izveidojusi «Zinātne Latvijai» kalendāru un izstādi, kas vēsta par divpadsmit Latvijas un diasporas zinātniekiem un zinātniecēm no dažādām paaudzēm, zinātnes nozarēm un zinātniskajām institūcijām, tādējādi parādot Latvijas zinātnes spēku un daudzveidību.

«Šis kalendārs un tam sekojošā izstāde ir viens no medijiem, kas vēsta sabiedrībai ne vien to, cik nozīmīga Latvijas izugsmei ir zinātne, pētniecība un inovācijas, bet arī to, cik radošs, aizraujošs un interesants ir process – būt zinātnē. Kalendārs ir arī vēstures glabātājs. Tapēc mēs, Valmiera un konkrēti Vidzemes Augstskola, lepojamies ar savu lapaspusi šajā kalendārā, kas tapusi, pateicoties Dr.sc.ing. Lindai Lancerei – Vidzemes Augstskolas Sociāltehnisko sistēmu inženierijas institūta Virtuālās un paplašinātās realitātes laboratorijas pētniecei,» atzīmē Vidzemes Augstskolas rektore Agnese Dāvidsone.

Kalendāra un izstādes atklāšana notika 6. janvārī Āgenskalna tirgū, savukārt marta beigās izstāde sāka ceļu pa Latviju, viesojoties Rīgas Stradiņa universitātē un pēc tam arī Rīgas Tehniskajā universitātē. Izstādē var ne tikai aplūkot zinātnieku portretus, bet arī ar QR koda palīdzību savā viedtālrunī vai citā mobilajā ierīcē noskatīties trīs minūšu garu video stāstu par katru no pētniekiem un tādējādi tuvāk iepazīt gan pašu zinātnieku, gan viņa pārstāvēto zinātnes nozari. Līdz gada beigām izstādi būs iespējams apskatīt dažādās Latvijas augstskolās, zinātniskajās institūcijās un citās sabiedriskajās vietās.

JĀNIS KAULIŅŠ. Kadrija Mičules foto

Interesantas personības dzīvo līdzās, tikai jāpamana

Maija sākuma starpsvētku darbdienas vakarā Ķoņos krietns apmeklētāju pulciņš tikās ar pārsteigumiem pilnu cilvēku, kurš jau ilgu gadu, apmeties Ķoņos, klusi un mierīgi veic savus attālinātos darbus, reizēm dodoties uz Rīgu, lai vadītu lekcijas augstskolas studentiem. Daļēji rīdzinieks, kurš jau ilgu laiku jūtas ķoniēti, visu šajā vakarā iepazīnām kā vispusīgu, interesantu, ziņošu, gatavu izbaudīt piedzīvojumus, ceļojumus un dažādas dzīves izaicinājumus.

Jānis Kauliņš. Savulaik – Vides pārvaldes speciālists, viens no nozīmīgiem viņa darbības virzieniem – vides pārmaiņu pētniecība. Kāds no apmeklētājiem, kurš pašlaik strādā ar dabas vidi saistītā jomā, ar prieku aprunājās ar savu bijušo pasniedzēju. Jānis pamatīgi apguvis ne tikai vides zinību, bet arī fizikas un ķīmijas jomas, iegūstot doktora grādu.

Viņu vienmēr interesējusi ceļošana, tas arī darīts, bet visvairāk vilinājuši kalni. Tas gan šķitis nepiepildāms sapnis, liesies, ka kalnos var uzdrošināties kāpt tikai īpaši trenēti cilvēki. Lasītas grāmatas par kalniem, un kāds no autoriem iedvesmojis ar domu, ka kalnos bez īpašiem treniņiem spēj uzkāpt jebkurš vesels cilvēks. Tad, kā J. Kauliņš pats saka, «lūk, kad vajadzētu sākt domāt, ka tuvojas pensija, izdomāju pamēģināt». Pirmais kāpiens bija Alpi, kur tiešām varēja iztikt bez īpaša aprīkojuma. Tad sapni izauga līdz augstākiem un sarežģītākiem kalniem, radās jau kopīgas ieceres ar citiem kāpējiem... Nu jau gan drīz par tradīciju kļuvis reizi gadā doties iekarot kādu virsotni. To gan mazliet patraucēja kovida laiks, ne vienmēr laika apstākļi dēļ izdodas tikt līdz iecerētajām augstienēm, bet katrs brauciens nes jaunus pārsteigumus, arī apkārtnes ļaužu un tradīciju iepazīšana ir neatņemama katra brauciena daļa, un bijušā Nauksēnu novada kārdoziņš, līdzekus Latvijas karoģam, pļivojis ne vienā vien augsto kalnu virsotnē.

Pēc Himalaju ekspedīcijām Jānis Kauliņš nolēmis piedzīvotajā skaistumā dalīties ar citiem caur fotogrāfijām. Paldies par to – gan nauksēnieši, gan ķoniēši va-

rējuši izbaudīt zelta saulrietus, govskokus ar kājām un citas Jāņa nokertās zīmīgās situācijas. Kāds uzraksts uz būdiņas «ceļo, kamēr vari!» kļuvis par izstādes moto un nosaukumu. Vēl – pateicoties Jānim, kāda virsotne bez vārda ieguvusi latvisku nosaukumu – Lauma. Ne tikai tautas mītē, nu jau ir sapēmis oficiāls apstiprinājums par šī vārda piešķiršanu.

Vēl J. Kauliņu iepazīnām kā zinātnieku, kosmosa pētnieku. Organizācijai, kurā strādā Jānis, ir līgums ar Eiropas kosmosa aģentūru, dažādi projekti, viņa komanda strādā pie augstas precizitātes koordinātu noteikšanas (ar precizitāti līdz pat dažiem mm) dažādiem kosmosā esošiem objektiem – satelītiem, kosmosa atkritumiem, sūkšermeniem u.c., daži no tiem atrodas pat 20000 km attālumā no Zemes! Šos datus izmanto ne tikai Eiropas kosmosa aģentūra, bet arī NASA. Pasaulē šāda tipa pētniecības komandas ir ap 40, bet Latvijas pētnieki ir vadošajā desmitniekā. Jā, pa vidu šiem darbiem un piedzīvojumiem mūsu stāsta varonis pamanās dziedāt divos viru koros un koncertmeijās apceļot pasauli.

Pilni ceļojuma un kosmosa stāsti jāklausās pašiem. Jānis ir atvērts sadarbībai – tikšanās reizēm, stāstiem, izstādei, dodiet tik ziņu! Pavisam drīz šos un varbūt vēl citus stāstus varēs dzirdēt Ēveles bibliotēkas apmeklētāji. Paldies Jānim Kauliņam par svecīti neturēšanu zem pūri! Iespējams, kāds no tikšanās Ķoņos iedvesmosies doties kalnos vai varbūt pie Jāņa komandas iepazīt kosmosa pasauli, jā, arī tur interesantiem ir iespējams paviesoties. Un palūkojieties apkārt, mums blakus dzīvo tik daudz interesantu cilvēku...

Bet Ķoņu bibliotēka un tautas nams dodas atvaļinājumā, gaidot apmeklētājus maija otrajā pusē, kad izstāžu zālītē viesosies divas Valmieras ceļojošās izstādes pēc kārtas, bet Ķoņu kalnā 21. jūnijā tiksies folkloras kopas, lai pavadītu un sagaidītu vasaras Saulgriežu sauli.

Par spīti aukstamam, priecīgu pavasari visiem vēlot –
Kadrija Ķoņos

Avots: Liesma
Datums: 10-05-2023

Pasākuma apmeklētāji iepazīstas ar Alvīnes Lāns pūru. Daces Liepas foto

Stāstu pēcpusdiena «Tas notika Ipiķos»

Projekta «1, 2, 3 – tie citi būs drīz» ietvaros 12. maijā Ipiķu izstāžu zālē notika otrā stāstu pēcpusdiena «Tas notika Ipiķos». Šī projekta viens no mērķiem ir stiprināt vietējo kopienu un kaimiņu pagastu attiecības, izzinot vietējo vēsturi un saglabājot nemateriālo kultūrvēsturisko mantojumu – stāstus un atmiņas.

Uz pasākumu bija ieradušies ne tikai esošie un bijušie ipiķieši, bet arī ramatieši, vērsieši un Mazsalacas stāstnieku kopas dalībnieki. Pasākumu atklāja projekta iniciatore, animatore Dace Liepa un turpināja Valmieras muzeja Vēstures nodaļas vadītāja Liene Rokpelne ar prezentāciju par Ipiķu pagasta vēstures mazāk zināmajiem faktiem,

kuru bagātināja fotogrāfijas, kas iegūtas 1974. gada muzeja darbinieku ekspedīcijā kolhozā «Rosme». Apmeklētāju interesi piesaistīja arī Lienes sagatavotie prezentācijas slaidi par pirmajiem reģistrētajiem uzvārdiem Ipiķu pagastā – Fedder, Kipluk, Kreews, Laan, Rausk u.c. – un par ievērojamajiem, bet mūsdienās mazāk zināmiem ipiķiešiem, piemēram, brāļiem Dimzām – lidotāju, Latvijas aviācijas pulka kapteini Voldemāru Dimzu un vieglatlētu, divu Olimpisko spēļu dalībnieku Jāni Dimzu no Ipiķu pagasta «Lejasigaliem» u.c.

Pasākuma otrajā daļā klātesošie ipiķieši iepazīstināja ar sevi un savām mājām, nosaucot mājvārdus – Vārpas, Burtnieki, Lāč-

plēši u.c. – un nedaudz pastāstot par savu māju vēsturi.

Turpinājumā Ipiķu pagasta bibliotēkas vadītāja nolasīja rīdzinieces Ivetas Romančukas rakstīto par savas dzimtas saistību ar Ipiķu pagasta mājām, kurās viņas senči savulaik dzimuši un dzīvojuši. Diemžēl izsūtīšanas un politisko iekārtu maiņas nav saudzējušas lielās ģimenes un saimniecības, tāpēc daļa no mājām atrodamas vairs tikai uzskates materiālā par Ipiķu pagasta mājvietām, kas aplūkojams pie Izstāžu zāles sienas.

Tikšanos noslēdza 19. gs. beigās Ipiķu pagasta «Apsītēs» dzimušās Alvīnes Lāns darinātā pūra demonstrēšana – dvieļi un galdaudi ar monogrammām – un stāstījums par tolaik labu izglītību ieguvušo sievieti, kas strādājusi par virēju pie turīgiem rīdziniekiem. Apmeklētāji varēja ieskatīties arī Alvīnes glītajā rokrakstā aizpildītajā recepšu kladē, lai uzzinātu, kādus ēdienus viņa tolaik gatavojusi un cēlusi galdā pārtikušajiem pilsētniekiem.

Patīkams pārsteigums bija ziņa, ka tuvākajā laikā Seno lietu porūzim Ipiķos tiks glītākais dvieļis no Alvīnes pūra, stāsts par Lānu ģimeni, saimniecības «Apsītes» un pašas Alvīnes fotogrāfijas, jo tāds ir bijis pūra mantinieku noteikums, šīs lietas atdot.

Par apmeklētāju labsajūtu pasākumā gādāja «Vaļasprieks» sarūpētie gardumi un kafija.

Projekta noslēguma tikšanās jeb muzikālie stāsti plānoti kopā ar folkloras kopu «Kokle» un Dinu Liepu 3. jūnijā Vērsī, Daces Liepas mājās «Vērši». Aicināti visi interesenti!

Zane Jeske,
Mazsalacas pilsētas bibliotēkas vadītāja

Madonas bibliotēkas piedāvājums vasarā

Madonas novada bibliotēka savus lasītājus gaidīs arī vasarā, jo īpaši domājot par aktivitātēm bērniem, jauniešiem un ģimenēm.

24. maijā plkst. 13.00 aicinām uz Madonas novada bibliotēku, lai tiktos ar rakstnieci **Maiju Krekli**. Maija Krekle rakstniecībā debitējusi 2003. gadā ar eseju krājumu "Manas dzīvības saknes tevī". Autore raksta romānus, kultūrvēsturisku eseju grāmatas, publikācijas. Pēdējie M. Krekles izdotie darbi ir romāni "Atraitnes dēls: Plūdoņa jūtas un dziņas" (2022) un "Ilgu putni ar sasiētiem spārnieniem: Austras Kujiņas dzīve un kaislības" (2022).

Tikšanās ar autori tapusi VKKF atbalstītā projekta "Iepazīstam: Rakstnieka piezīmes. Proza" ietvaros. Šī paša projekta noslēdzošā aktivitātē notiks **27. jūnijā plkst. 13.00**, kad bibliotēkā viesosies rakstniece un tul-

kotāja **Baiba Zīle** – romānu, humoristiskās dokumentālās prozas darbu un vairāku stāstu krājumu autore.

26. maijā plkst. 11.30 Madonas novada bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļā viesosies rakstniece **Rebeka Lukošus**, grāmatas "Nepaklausīgais vectēvs" autore. Šī aktivitātē tapusi VKKF atbalstītā projekta "Autori lasīt priekam Madonā" ietvaros.

2. jūnijā iesaistīsies Madonas pilsētas svētku norisē, piedāvājot izziņāt sevi un Madonas apkārtni. Plkst. **10.00–14.00** kopā ar *Europe Direct* Gulbenē pasākumu norises vietā Madonā aicināsim uz **izzinošām aktivitātēm visai ģimenei**, īpaši akcentējot globālās prasmes – rakstprasmi, lasītprasmi; plkst. **11.00** notiks "**Skajas lasišanas sacensību**" Madonas reģiona fināls. Madonas reģiona čempions rudenī kopā ar klasi dosies uz Nacionālo skajas lasišanas sacensību

finālu Rīgā. Plkst. **12.30** piedāvāsim tikšanos ar rakstnieci, tri-
loģijas "Atstumtā uguns" autori **Agnesi Pastari**.

Ar prieku ziņojam, ka Madonas novada jauniešu iniciatīvu projektu konkursā iesniedzām projekta ideju "Vizuālu stāstu laboratorija: komiksi un zīnu darbnīca" un gūvām atbalstu. Rudenī ķersimies klāt pie projekta realizācijas, aicinot iesaistīties aizraujošās, izzinošās un radošās darbnīcās.

Bibliotēkas piedāvājums vasaras brīvdienās

Tūlīt sāksies vasara, kad skola būs beigusies un brīvā laika būs daudz vairāk. Lai kur tu arī būtu un dotos, aicinām atnākt uz Bērnu literatūras nodaļu un paņemt līdzi kādu grāmatu no mūsu plašā grāmatu klāsta. Tās var lasīt visur un tām nekad nebeidzas baterija un nepazūd zona.

Kā katru gadu ir sākusies jaunā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija". Katrā vecuma grupā ir atlasītas 5 grāmatas, ko izlasīt un pēc tam novērtēt. Tā ir lieliska iespēja visai ģimenei kopīgi pacelt dažādās pasaulēs kopā ar tūkstošiem citu lasītāju, kas iejūtas literatūras kritiķa lomā.

Sogad iekļauto grāmatu klāsts ir bagāts gan ar mūsdienu aktuālo tematiku, kas ļauj ielūkoties pagātnē, gan aizrauj ar pasakainu fantāzijas lidojumu. Kolekcijā varam lasīt dzeju, aplūkot un izpētīt komiksus, skaitīt skaitāmpantus, izvēlēties un vienā naktī izlasīt romānu, lēnām baudīt stāstu krājumus un priecāties par lielisko ilustratoru devumu.

2023. gada kolekcijā iekļautas 24 grāmatas: astoņi latviešu autoru darbi, piecpadsmit tulkojumi un viens folkloras krājums. Lasītāji varēs iepazīties ar četrpadsmit franču rakstnieku darbiem, trīs

lietuviešu un trīs igauņu grāmatām, kā arī pa vienam tulkojumam no zviedru, vācu, slovāku, poļu un katalāņu valodas.

Lai ar draugiem un ģimeni kopā pavadītais laiks būtu aizraujošāks, paņem uz mājām kādu no vairāk kā 60 pieejamajām spēlēm. Varēs gan sacensties, gan pārbaudīt savas zināšanas un atjautību, gan kārtīgi izsmieties un labāk iepazīt viens otru. Tāpat pie mums ir pieejami DVD ar daudzpusīgām filmām, kā arī CD ar dažādiem stāstiem, pasākām un dziesmām mazākajiem.

Bibliotēkā uz vietas joprojām ir pieejami datoru un bezmaksas internetu. Ja patīk likt puzzles, bet mājās isti nav vietas, kur to darīt, tad pie mums var iesaistīties kolektīvās puzzles likšanā.

AIGA ERIŅA,
Madonas novada bibliotēkas
Bērnu literatūras nodaļas
vadītāja

Avots: Madonas Novada Vēstnesis

Datums: 05-2023

AKTUALITĀTES

Pastāsta par ES investīcijām novadā

IEVA VILMANE

Saldus novada bibliotēka aptaujājusi iedzīvotājus par viņu apmierinātību ar dzīvi Eiropas Savienībā. Otrdien publicēja populārākās atbildes.

Saldus novada bibliotēkas direktore Margarita Marcinkeviča bija uzaicinājusi Saldus novada pašvaldības Attīstības nodaļas vadītāju Gintu Andersoni, lai pasākuma apmeklētāji ne vien uzzinātu anketēšanas galvenās atziņas, bet arī precizētu priekšstatu par Eiropas Savienības investīcijām tagadējā Saldus novadā. Būtiski ka G. Andersone ieskicēja, kādas pašvaldības ieceres plānots līdzfinansēt ar Eiropas naudu, piemēram, izveidot strūklaku O. Kalpaka laukumā un iegādāties divus elektroautobusus skolēnu pārvadāšanai.

Saldus novada bibliotēka visās 24 pašvaldības publiskajās bibliotēkās un internetā izplatīja lakonisku anketu: "Latvija 2004. gada 1. maijā kļuva par Eiropas Savienības valsti. Vai Jūs tas ir ietekmējis pozitīvi?" No 18. aprīļa līdz 8. maijam saņēma 467 atbildes ar

komentāriem. Daudz — priecājas M. Marcinkeviča, jo 2017. gadā viņas iepriekšējā darbvietā Ventspilī uz tādu pašu jautājumu saņēmusi krietni mazāk atbilžu. Ventspilnieki biežāk atbildēja noraidoši, savukārt 62 % saldenieku — apstiprinoši, turklāt uzkrītoši bieži minēta lielāka drošības izjūta un atvērtas valsts robežas. Negatīvi izteikušies 14 % respondentu, bet 24 % aptaujāto bija grūti formulēt savu nostāju. Šajās atbilžu kopās iedzīvotāji minējuši nepatiku pret valsts neprasmi aizsargāt Latvijas iedzīvotāju intereses un sava tirgus pārlieku atvēršanu citās ES valstīs ražotām precēm, lata zaudēšanu.

Ginta Andersone pašvaldībā strādā kopš 2010. gada, pirmo Eiropas Savienības finansētu projektu uzrakstīja 2005. gadā, kad šķēdeniekiem par 40 000 latu noorganizēja sociālo pras-

mju mācības senioriem, jaunajām māmiņām un citām iedzīvotāju grupām. Viņas stāstījuma centrā bija pašvaldības projekti, tādēļ precīza aina par ES ieguldījumiem Saldus novadā būtu iegūstama pēc tam, kad tiktu apkopotas ziņas arī par uzņēmēju, nevalstisko organizāciju, valsts iestāžu un privātpersonu projektiem.

Pirmajos plānošanas periodos Latvijā modernizēja infrastruktūru un nodrošināja virkni pamatvajadzību. No 2007. līdz 2013. gadam tagadējam Saldus novadam piesaistot 47 miljonus eiro, no 2014. līdz 2020. gadam — 20 miljonus (tiem nav pieskaitīti vairāki vērtīgi projekti, kuri nav noslēgušies). Jaunajā plānošanas periodā atbalsta projektus, kuri palīdz reģionam pāriet uz zaļo ekonomiku, digitāli transformēties un sasniegt citus augstākus mērķus, tomēr Saldus novada pašvaldībai investīcijas aizvien nepieciešamas pamatvajadzībām — G. Andersone norādīja uz projektu iesniedzējas un naudas devēja interešu sadursmi. Šobrīd Attīstības nodaļā ir 50 projektu dažādās stadijās. ■

Avots: Saldus Zeme

Datums: 19-05-2023

Kurzemīte

390

Cienā un pateicībā

AGRITA MANIŅA

DAIGAS MAZVĒRSĪTES sarakstītas grāmatas kāds varbūt lasa, vienlaikus it kā tās klausoties. Autore balss iespiedusies atmiņā, jo Latvijas Radio 2 gadiem skan viņas muzikālie autorraidījumi.

Tiekoties ar lasītājiem Kursiņu bibliotēkā, viesņa atklāja, ka viņas dzimtas koks lapojis Saldus novadā.

Uzaugusi skolotājas ģimenē — mamma mācīja klavier spēli — un visi vecvecāki arī ir skolotāji. "Mammas vecāki, Kārlis un Milda Alksni, strādāja Valmieras vārdzirdīgo skolā, savukārt Eduards un Klāra Mazvērsīši — Jaunauces septiņgadīgajā skolā; vecētītis tur bija direktors uzreiz pēc Otrā pasaules kara. Vecmāmiņa mācīja krievu valodu, mājturību meitenēm, vecētītis — latviešu valodu un literatūru; bija ar to ļoti aizrāvis, brauca uz pasākumiem ar dzejniekiem un rakstniekiem, krāja avižu izgriezumus."

It kā

LAIMDOTA VIŠTARTE

Kā pirms kaut kā,
kas sācies sen,
it kā pirms laika,
tālāk kas dzen,
skaļi deflē rits,
pogo lakstīgala,
un viss, kas jau bijis,
sākas no gala. ■

Sirds

Augdama šādos apstākļos un redzot labus paraugus, mazmeitai bija kā nolemts daudz lasīt un apgūt mūziku. "Augstākā izglītība man likās pašsaprotama, tāpat humanitārās intereses — par mākslu, kultūru, literatūru, mūziku," viņa stāstīja, ka profesionālais ceļš no bērnu mūzikas skolas aizvedis līdz Latvijas Valsts konservatorijai, kur apguva mūzikas teoriju; viņai patika un padēvēs solfedžo.

Muzikoloģe, mūzikas žurnāliste, latviešu estrādes mūzikas vēstures pētniece, publiciste. Sarakstījusi grāmatas par komponisti Elgu Igenbergu, dziedātāju Margāritu Vilcāni, komponistu Ulīdi Stabulnieku, mūziķi Mārtiņu Freimani un citām latviešu estrādes mūzikas personībām. Kursiņniekiem viņa atveda prezentāciju, kurā atspoguļoja savu daiļradi un atklāja, kā kura grāmata tapusi.

"Visvairāk lepojos ar grāmatu par Jāni Zāberu, jo tenors 10 gados pirms savas traģiskās nāves 1973. gadā paveica neticami daudz visos žanros — kamermūzikā, opermākslā, arī dziedāja estrādes dziesmas. Pēcus gadus strādāju pie šīs grāmatas — noklausījos visus Zābera ierakstus, arī digitalizēju, intervēju visus iespējamus laikabiedrus, strādāju arhīvos, atradu nezināmas lietas. Un man pēc tam bija ļoti sāpīgi žurnālā *Mūzikas Saule* izlasīt,

FOTO — MARTINŠ LAZDOŅS

DAIGA MAZVĒRSĪTE ir ne tikai muzikoloģe, grāmatu un radio raidījumu autore, bet arī mūziķe — 1980. gadu nogalē spēlēja taustiņinstrumentu grupā 19 gadi pirms sākuma.

ka grāmatā par daudz dzeltēnuma. Bet, manuprāt, neviena mākslinieks nav atraujams no viņa privātās, viņa ģimenes dzīves, pasaules redzējuma. Jānim Zāberam bija mīļākā — krievu dakterīte; iespējams, tāpēc kaut kādā mērā izmainījās viņa dzīve, varbūt ierācā atspoguļojums viņa daiļradē," autore pasākuma grāmatu *Pusvārda. Jānis Zābers*.

"Mūža beigās viņam izoperēja smadzeņu vēzi, pieredzēja trīs operācijas; es panācu, ka ķirurģs dalās ar saviem pierakstiem, jo viņš dokumentējis, kā tas notika. Tenors bija slavens visā Padomju Savienībā, vienīgais no Padomju Latvijas solistiem stažējies Milānas operētārī *La Scala*. 20. — 30. gados ar Kultūras fonda atbalstu daudz Latvijas dziedātāji brauca stažēties uz Itālijas pilsētām. Itālijas *bel canto* stils ir kaut kas tik perfekts, kas padara dziedātāju par tenoru ar lielo burtu."

"Elgas Igenbergas atzīmētība man likās šokējoša,"

sāka skanēt," Daiga Mazvērsīte atcerējās, ka bērnībā ar nepacietību gaidīja deviņus vakarus, kad bija *Koncerts pēc darbaļaužu vēlēšanām* vai vakara mūzikas programma. "Tad dziedāja Andreju Lihtenbergu, Zigfrīdu Račīnu, Noras Bumbieres un Viktora Lapčenoka duetu un savā bērna galvā domāju — kas ir tie cilvēki, kuri var radīt ko tik brīnumainu? Par viņiem uz zināt nekl daudz nevarēja, jo padomju laikā bija pieņemts darīt darbu un aprakstīt to, bet neiesaisties privātās detaļās par cilvēkiem."

Bija daudz veiksmīgu pašdarbības estrādes ansambļu — par tiem neko nerakstīja un nestāstīja, jo uzskatīja: ja neesi beidzis konservatoriju, neesi cienīgs, ka analizē tavu daiļradi. Šādi cilvēki arī nevarēja tikt pie ierakstiem. Tāpēc es gribēju labot šo netaisnību, jo šie cilvēki ir milzunda daudz darba ieguldījuši un viņu veikums dzīvo joprojām, un ķeros pie latviešu estrādes vēstures pētniecības un triloģijas *Melnbaltās dziesmas*; tikko nodevu trešo daļu."

Muzikoloģe raksta mūzikas vēsturi, sākot ar pagājušā gadsimta 30. gadiem — Alfrēdu Vinteru un *Brāļiem Latvieņiem*. Kāpēc triloģijai tāds nosaukums? Tāpēc ka dzīve (padomju laikā) bija melnbalta, ne tikai zīmā, bet principā," viņa atbildēja, "taču mēs bijām radoši. Ļoti modē bija mākslinieciskā pašdarbība, tāja meklējam, kā savu dzīvi padarīt krāsaināku."

Melnbaltā dziesmu pirmajā daļā ir no Alfrēda Vintera līdz Zigfrīdam Račīnam, otrajā — jau Andrejs Lihtenbergs, Māra Krievkalne, komponists Uldis Lapsiņš, bet trešajā — rokāmūzika, ieskaitot karavīru ansambli *Zvaigzņi*, kam šogad 60 gadu jubileja. Ojārs Grinbergs bija iniciators, uz pirmo mēģinājumu *Zvaigzņi* sanāca 1963. gada decembrī. Bet kur šis gadadienas valirs interese?... Triloģija ir manas cieņas apliecinājums cilvēkiem, kuri snieguši tik daudz laimīgu mirkļu mūsu dzīvē — gan radio, gan koncertos, gan ar savu personību." ■

Daiga Mazvērsīte pievērsās komponistei, pianistei, pedagoģei. "Sieviete, kas Operā rīkoja savus autorkoncertus, uz kuriem biļetes nevarēja dabūt, kas vadījis ansambļus, komponējusi. Izcila pianiste, kas varēja improvizēt brīvi; kad aizmirs notis mājās, pavadījums nospēlēja no galvas. Ar Elgu sadarboties par pienākumu uzskatīja jebkurš solists un instrumentālists. Viņa nodzīvoja mūžu viena pati, pēdējos gados no savas dzīvojamās telpas valrs neznāca, kategoriski atteicās ar mani satikties. Tā nu es uzrakstīju no tā, ko par viņu stāstīja." Grāmatas nosaukums — *Elga Igenberga. Dzīves rīcu-raču. Latviešu estrādes dzimšana*.

"Bērnībā man viens no būtiskākajiem dzīves krāsu avotiem bija radio. Tajā laikā tam bija cita funkcija. Sībrīd Latvijas Radio 2 ar mūzikas plūsmu ir kā fona radio, dziesmām valrs nav tik lielas vērtības kā tas bija sākotnēji, kad 1925. gadā radio

Avots:Saldus Zeme
Datums: 19-05-2023

Madonas novada bibliotēka atzīmē simtgadi un Eiropas dienu

Madonas novada bibliotēkai veltītajā pasākumā piedalījās vairāki sabiedrībā zināmi cilvēki — gan Eiropas Parlamenta viceprezidents Roberts Zīle (no kreisās) un Madonas novada pašvaldības priekšsēdētājs Agris Lungevičs, gan Kultūras ministrijas arhivu, bibliotēku un muzeju nodaļas vadītāja Līga Dimante, dzejniece un publiciste Anda Līce un bibliotēkas vadītāja Imeldā Saulīte.

AGRA VECKALNIŅA foto

ZANE BIKOVSKA

Bibliotēka cauri gadsimtiem bijusi sabiedrības izglītošanas, vērtību izkopšanas un informācijas ieguves vieta. Tā ikvienam sniedz iespēju meklēt un atrast sev interesējošo un nepieciešamo, vienlaikus paverot plašāku skatu uz apkārt notiekošajiem procesiem un mācot izkopt vērtības.

Aizvadītajā piektdienā tika atzīmēta Eiropas diena, pulcinot Madonas novada bibliotēkā sabiedrībā zināmus cilvēkus, kuri kopīgi ar pasākuma dalībniekiem

diskutēja par galvenajām vērtībām, ko Eiropa spēj sniegt. Taču Eiropas diena nebija vienīgais šī pasākuma iemesls — Madonas novada bibliotēka tika godināta 100. jubilejā.

— Šo skaisto ritu es vēlos iesākt ar dzejnieka Leona Briča vārdiem dziesmai, ko komponējis maestro Raimonds Pauls un visai bieži izpildījis Žoržs Siksnis: „Sveika, Madona, dzimtā pilsēta, saulainais un skaņais riits! Tevi es it visur sev nesu līdz.” Madona gluži nav mana dzimtā pilsēta, bet dzimtā puse gan, un šajā pusē es esmu diezgan bieži. Vēl vakar pēc ziņām

braucu šurp, jo, kā jau jūs zināt, dārzi un siltumnīcas ir jālaista. Lauki ir mūsu stiprais pamats, un es katrā brīvā brīdī cenšos atbraukt uz Madonas pusi. Un tā nu ir sanācis, ka mana šīs reizes ciemošanās ir sakritusi ar laiku, kad tiek atzīmēta Eiropas diena, kad mēs novērtējam tos pamatus, uz kuriem balstāmies, — brīvību, demokrātiju un tiesiskumu, kā arī cilvēktiesības. Diemžēl arī šogad 9. maijā mēs redzējam un pieredzējam, ka ne visi mūsu sabiedrībā novērtē šīs vērtības, un dažam labam skats vairāk vēršas uz Austrumiem nekā uz

Rietumiem. Tāpēc jo īpaši ir vēlreiz vajadzīgs par šīm vērtībām atgādināt, ko mēs šodien arī darīsim. Prieks, ka pasākuma rīkotāji ir izvēlējušies formātu, kurā nevis Rīgas kungi šurp atbraukuši, lai mūs gudri mācītu, kā labāk darīt un dzīvot. Runātāju vidū būs dažādi ļaudis ar dažādu pieredzi — gan dzejniece un publiciste Anda Līce, gan Madonas Valsts ģimnāzijas jaunieši, tāpat HESPI vadošais pētnieks Gatis Krūmiņš un Eiropas Parlamenta viceprezidents Roberts Zīle, — konferenci atklāja televīzijas žurnālists Arnis Krauze.

(Turpinājums 5. lappusē)

Madonas novada bibliotēka atzīmē simtgadi un Eiropas dienu

ZANE BIKOVSKA

(Turpinājums no 1. lappuses)

Sogad no aprīļa līdz pat gada beigām notiek vairāku pasākumu sērija Latvijas reģionos par Eiropas Savienības vērtībām un dažādām likumdošanas iniciatīvām, un to kopīgais sauklis ir – „Demokrātija darbībā jeb ko Eiropa dara manā labā”. Atgādināts tika arī tas, ka jau pēc gada notiks Eiropas Parlamenta vēlēšanas, kurās katrs tiek aicināts piedalīties, parādīt savu attieksmi un viedokli. Pasākums tika veltīts arī tam, lai atzīmētu Madonas novada bibliotēkas līdzdalību demokrātiskajos procesos, bet pats galvenais – tāpēc, ka tā svin 100. jubileju.

Pasākums tapis ar *Europe Direct* Gulbenē finansētu atbalstu un sadarbībā ar Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā, Eiropas Parlamenta biroju Latvijā un Madonas novada pašvaldību.

– Sveicu Madonas novada bibliotēku tik nozīmīgā dienā un jubilejā! Ir ļoti svarīgi, ka šis pasākums vēļ jo vairāk kuplina svinīgo sajūtu. Runājot par Eiropas vērtībām, manuprāt, pirmā un galvenā esam mēs – visi Eiropā dzīvojošie. Pirmām kārtām mums jāskā pašiem ar sevi, un man ir izvirzījās vairākas vērtības, kas iezīmē prizmu, caur kuru man gribas paskatīties. Pirmā vērtība – mūsu mājas, kas ir vieta, kurā dzīvojam. Eiropu veidojam mēs paši ar savu darbu un ikdienu, un nākotnes vērtības mums arī jāveido pašiem. Otrkārt, manās acīs Eiropa nozīmē iespējas un priekšrocības – darba tirgus, karjeras veidošana, iespējas biznesā, iespējas ceļot, satiekot jauns cilvēkus, iepazīstot kultūru. Treškārt, Eiropa man nozīmē drošību – fizisku, kad esam viens otram piecu pie pleca un izjūtam atbalstu, finansu drošību, zem kā slēpjas dažādi projekti, un daudzi no tiem tiek realizēti arī Madonā, kā arī militāro drošību. Tāpēc, runājot par Latvijas dalību Eiropā, teikšu tā – 2004. gada 1. maijs, kad Latvija iestājās Eiropas Savienībā, bija ārkārtīgi nozīmīga diena mūsu valsts drošībai, stabilitātei un attīstībai – klātesošos uzrunāja Madonas novada domes priekšsēdētājs **Agris Lungveičis**.

Eiropas Parlamenta viceprezidents Roberts Zile uzsvēra, ka Latvijas iestāšanās gan Eiropas Savienībā, gan NATO bijusi ļoti pareiza izvēle. Viņš atcerējās, cik grūti un sarežģīti bijis cilvēkus pierunāt balsot par iestāšanos ES.

– Mēs esam to valsti vidū, kas atrodas Sengenā zonā, lai gan tā pašā laikā ir valstis, kurām tā arī neizdodas šajā zonā tikt. Es ceru uz atklātām sarunām par jau minētajām vērtībām, jo bieži vien tās tiek aptumšotas dažādu interpretāciju dēļ, taču tas nenozīmē, ka mums no tām būtu jāatsakās vai jāizvieto līdzšinējās vērtības ar citām. – Ikoniskā un vienlaikus kodolīgā runā sacīja **Roberts Zile**.

Konferences ietvaros notika arī debates, kuru laikā eksperti sniedza atbildes gan uz žurnālista Arņa Krauzes, gan pasākuma apmeklētāju jautājumiem.

Savukārt Kultūras ministrijas arhivu, bibliotēku un muzeju nozares vadītāja Līga Dimante savā svinīgajā uzrunā neslēpa prieku par to, ka Madonas bibliotēka ir to reto bibliotēku vidū, kam izdevies sasniegt ievērojamo 100. dzimšanas dienu.

– Vēlētos akcentēt kultūras mantojuma nozīmi, jo Madonas muzejs un bibliotēka ir ļoti čaki tā kopēji, vācēji un saglabātāji, un arī Eiropā mēs varam lepoties ar savu kultūras mantojumu, ka uzveram savu reģionālo īpatnību daudzveidību un unikālītāti. Gribu pieminēt Eiropas mantojuma zīmi kā vienu no nominācijām, kas izveidota Eiropā, lai novērtētu kultūras mantojumu. Kopš pagājušā gada Latvijā arī ir divas iestādes, kas ieguvušas Eiropas kultūras mantojuma zīmi. Jāteic gan, ka tas ir visai sarežģīti izdarāms. Jo kritēriji ir stingri. Viena no ēkām ir Trīs brāļu komplekss Rīgā, otra – Turaidas muzej-rezervāts. 100 gadu pieredze ir gana daudz, varbūt arī Madonas bibliotēka varētu domāt par pretendēšanu uz Eiropas kultūras mantojuma zīmi un iespēju tikt ietvertai ceļvežos kā vietai, uz kuru noteikti vajag atbraukt, – aicināja **Līga Dimante**.

Diemžēl Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja Zane Petre nevarēja ierasties uz pasākumu, taču, pateicoties modernajām tehnoloģijām, ar viņu satikāties virtuāli.

– Man ir gods jūs visus uzrunāt, priecāties kopā ar jums un sveikt šajā īpašajā dienā, kas ir tik nozīmīga. Alberts Einšteins reiz teica, ka vienīgais, kas ir jāzina, ir bibliotēkas atrašanās vieta, un, manuprāt, šie vārdi ļoti labi saskan ar šodienas pasākuma tēmu. Madonas novads pavisam noteikti var tajā strādājošajiem cilvēkiem. Tieši bibliotēka ir tā vieta, kurā apmeklētājiem ir nepieciešams atgriezties atkal un atkal. Visa pasaule kļūst arvien digitalizētāka un arvien grūtāk paliek noturēt cilvēku uzmanību uz rakstīto

Savā dzīves pieredzē un uzskatos ar klātesošajiem dalās dzejniece Andra Līce.

AGRA VECKALNIŅA foto

vārdu. Informācijas telpā vairāk dominē izklaidejošs, nevis izglitojošs saturs, un bibliotēkai tas rada vajadzību nemīlīgi pielāgoties tam, kā cilvēku uzmanību piesaistīt un noturēt, lai sabiedrība būtu izglītota. Laikā, kad propaganda, dezinformācija un populisms svin savu uzvaras gājieni un ir ļoti nepieciešams pilnveidot mediju lietošanas un kritiskās domāšanas prasmes, informācijas sniedzēju un glabātāju loma tikai pieaug. Tieši bibliotēkai ir galvenā loma demokrātiskās sabiedrības veidošanā, kas gan iedvesmo līdzdalībai, gan kalpo informācijas pieejamībai. Visas vērtības, ko apsprendisiet konferences gaitā, ir jāsarģā un jāstiprina gan informatīvajā telpā, gan mūsu ikdienā, un katrs no mums ir atbildīgs par šo vērtību iedzīvināšanu un nodošanu nākamajām paaudzēm. – uzsvēra **Zane Petre**.

Viņa izteica lielu pateicību Madonas novada bibliotēkai, novada pašvaldībai un *Europe Direct* kolēģiem Gulbenē gan par sniegto ieguldījumu vērtību stiprināšanā, gan nerimstošo vēlmi informēt, izglīt un veidot gan stipru Latviju, gan stipru Eiropu. Tika vēlēts, lai lielu un mazu lasītāju ceļi ved uz bibliotēku arī nākamajā simtgadē.

– Paldies par brīnišķīgajiem vārdiem, kurus esam saņēmuši! Ir ļoti svarīgi laiku pa laukam kļūt

mazam, lai augtu liels. Mēs strādājam cilvēkiem, strādājam ar cilvēkiem un vērtības radām paši. Tādēļ es vēlu visiem intelektuāli un emocionāli piesātinātu, bagātu dienu, uzzināt ko jaunu un satikt interesantus cilvēkus. Lai šī diena mums visiem veidojas saturīga, prieka un labām noskaņām piepildīta! Paldies visiem, kuri ir piešķirši savu roku, veidojot šo pasākumu! Paldies visiem atbalstītājiem, arī finansāliem, un paldies visiem, kuri ir kopā ar mums šajā īpašajā dienā. Par vērtībām runāsim kopīgi diskutējot, komunicējot un izbaudot šo saulaino dienu Madonā, – pauda **Imelda Saulīte**.

Pēc svinīgajām uzrunām notika debates, kurās piedalījās dzejniece un publiciste Andra Līce, Gatis Krūmiņš, Roberts Zile, jurists Arturs Balts, Daiga Poča-Lapiņa, Irina Vahtra, Antra Gotlaufa, Anete Anna Kovtuna, Viesturs Šēnbergs, atbildot uz Arņa Krauzes uzdotajiem jautājumiem par galvenajām mūsdienu pamatvērtībām – vārda brīvību, tiesiskumu, demokrātiju un citām. Tika meklētas atbildes uz jautājumiem, kas isti ir demokrātija, cik daudz tā atļauj paust, darīt, kā tā tiek interpretēta dažādu personu skatījumā un kurā brīdī demokrātija tiek daudzie traktējumi sākot apdraudēt vai negatīvi ietekmēt sabiedrības pastāvēšanu.

Avots: Stars

Datums: 16-05-2023

Grāmatu izstāde bibliotēkā

INESE ELSIŅA

Madonas novada bibliotēkā šobrīd skatāma grāmatu izstāde "Ceļo valodu pasaulē ar Alisi Brīnumzemē!".

Izstādē var iepazīt dažādas Eiropas un pasaules valstīs izdotās grāmatas par Alises piedzīvojumiem Brīnumzemē, kopumā trīsdesmit sešus grāmatas izdevumus.

"Alises piedzīvojumi Brīnumzemē" ir lieliska lasāmviela ne vien

bērniem, bet arī pieaugušajiem. Grāmatu sarakstījis Lūiss Kerols, istajā vārdā Čārlzs Latvidžs Dodžsons — angļu rakstnieks, matemātiķis, filozofs, garīdznieks, loģiķis un fotogrāfs. Autora visslavenākie darbi ir grāmatas "Alises piedzi-

vojumi Brīnumzemē" un "Alise Aizspoguļijā". Šīm grāmatām ir arī brīnišķīgas ilustrācijas, kas valdzina ar savu noskaņu, kur vietējie mākslinieki ieviesuši savām valstīm, savam mākslinieciskajam stilam īpašu "odziņu".

Grāmatu draugi tiek aicināti piedalīties konkursā

ZANE BIKOVSKA

Barkavas bibliotēka, gaidot savu 100. dzimšanas dienu, izsludinājusi fotogrāfiju konkursu „Es un grāmata”, kurā savas radošās un interesantās bildes var iesūtīt ikviens interesents.

— Fotokonkurss tika izsludināts ciešā saistībā ar Barkavas bibliotēkas simtgadi, ko atzīmēsim svinīgā pasākuma laikā 31. maijā pulksten 15 bibliotēkas telpās kopā ar iestādes darbiniekiem un sadarbības partneriem. Ielūgumi jau ir izsūtīti. Konkursa

mērķis ir veicināt mīlestību pret grāmatām, lasītprasmi un lasītinteresi. Konkursā tiek aicināts piedalīties ikviens interesents bez vecuma ierobežojuma. Saņemtu fotogrāfijas no dažādām vietām Latvijā, jo konkursā var piedalīties ne tikai Barkavas bibliotēkas lasītāji. Fotogrāfijas pie manis jau atceļojušas gan no Ogres, gan Rēzeknes. Savas fotogrāfijas kopā ar grāmatām interesenti var iesūtīt līdz 26. maijam (ieskaitot), sūtot tās gan uz e-pastu barkavasbiblioteka@madona.lv, gan *WhatsApp* lietotnē uz numuru 26369471. Iesūtītās fotogrāfijas

izmantošu kā daļu no svētku pasākuma elementiem, — stāsta Barkavas bibliotēkas vadītāja **Dacīte Tomiņa**.

Bibliotēka bieži rīko dažādus konkursus. Arī pagājušajā vasarā interesenti varēja iesūtīt vasaras mirkļu fotogrāfijas, un atsaucība bijusi liela — savas vasaras mirkļos dalījās divpadsmit cilvēki, iesūtot katrs vairākas bildes. Līdz šim interesi izrādījuši septiņi grāmatu draugi, taču līdz 26. maijam pavisam noteikti iesūtīto fotogrāfiju skaits pieaugs. Arī šajā reizē viens cilvēks var iesūtīt vairākas fotogrāfijas. Interesantāko un rado-

šāko fotogrāfiju autori saņems veicināšanas balvas. Līdz šim iesūtītajās fotogrāfijās redzami cilvēki, kuri lasa grāmatas brīvā dabā vai kopā ar saviem mīļajiem.

— Barkavieši kopumā ir ļoti labos draugos ar grāmatām. Bibliotēka atrodas centrā, apkārt mums ir skola, bērnudārzs, kultūras nams, pagasta pārvalde un pansionāts. Lasītāju mums pietiek, mūs apciemo gan vecāki, gan jaunāki cilvēki. Arī pansionāta iemītnieki ir iecienījuši apmeklēt bibliotēku — gan viņi nāk pie mums, gan es eju pie viņiem, — teic Dacīte Tomiņa.

Avots: Stars

Datums: 19-05-2023

Aleksandra Pelēča literārā prēmija pasniegta grāmatai „Savs nams, sava pils”

Atzīmējot Aleksandra Pelēča dzimšanas dienu, Talsu Galvenajā bibliotēkā jau 17. reizi pulcējās rakstnieki, izdevēji, mākslinieki un lasītāji, lai sveiktu dzejnieka vārdā nosauktās literārās prēmijas nominantus un laureātus.

Sirsniņos autoru un Aleksandra Pelēča prēmijas iezīmēto grāmatu stāstus, ko pasākumā apmeklētājiem bija iespēja dzirdēt un satikt, iesāka pasākuma vadītāja Toma Liepājnieka atmiņu stāsts par tikšanos ar Aleksandru Pelēci. Tas lieliski apliecināja, ka nav nekā neiespējama – vienā pasākumā var satikties literatūrzinātnieka veikums ar dzejnieka gara darbu, atmiņu stāsts ar izdomu, vakardiena ar šodienu.

A. Pelēča lasītavas saimnieks Zigurds Kalmanis sveica katru nominēto autoru Aleksandra Pelēča dzimšanas dienā. Neizpalika arī dāvanas – autori saņēma jaunāko Pelēča lasītavas izdevumu

– A. Pelēča stāstu krājumu „Pelēkā barona stāsti”.

A. Pelēča literārās prēmijas saņēmēju noteica vērtēšanas komisija. Žūrijas vērtējumā par labāko tika atzīta Talsu Tautas nama direktores Daces

Obodovskas un Tautas nama kolektīva izauklētā, Talsu Tautas nama 110 gadu jubilejai par godu tapusi grāmata „Savs nams, sava pils”. Grāmatas vēstures daļas autore ir Antra Grūbe, savukārt līdzautore un literārā redaktore – Elīna Lāce.

Kā jau ierasts, arī šogad lasītāji varēja balsot par kādu no Aleksandra Pelēča prēmijai izvirzītajām grāmatām un noteica Lasītāju simpātijas balvas saņēmēju. Par prēmijai izvirzītajām grāmatām varēja balsot attālināti Talsu Galvenās bibliotēkas tīmekļvietnē un klātienē katrā Talsu novada bibliotēkā. Sīvā konkurencē, ar 3268 balsim, Lasītāju simpātijas balvu saņēma grāmata „Ciemu ciems Pļavciems”, kas stāsta par

Laucienes pagasta Nariņciemā, Pļavmuižu, Fridriķmuižu un tuvāko apkārtni, ko novada iedzīvotāji atpazīst ar nosaukumu – Pļavas. Balvu finansāli atbalstīja un pasniedza SIA „Krauzers” līdzīpašnieks Kaspars Eihe. Kopā, par Pelēča prēmijai izvirzītajām grāmatām, tika saņemtas 9178 balsis.

Par muzikālo baudījumu svētku vakarā parūpējās dziedātāja Paula Saija un pianists Māris Vitkus, par pasākuma viesu labsajūtu – Kandavas vīna nams.

Paldies visiem pasākuma apmeklētājiem, grāmatu autoriem un izdevējiem, atbalstītājiem SIA „Krauzers” un „Kandavas Vīna nams”.

Talsu Galvenā bibliotēka

Avots: Talsu Novada Ziņas

Datums: 05-2023

«Valsts patiesībā esam mēs paši»

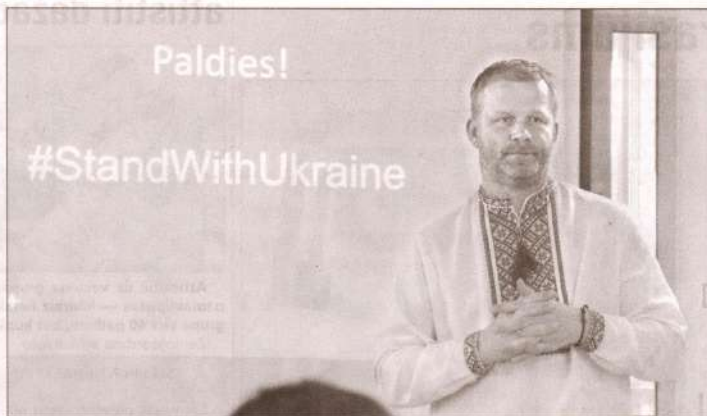
Agrita Blumberga

«Cilvēki mēģina dzīvot, ziņot, ka raķetes lido un var atlidot jebkur. To viņi ir pieņēmuši — no savas lodes neaizbēgt,» ieskatu ukraiņu ikdienā, viesojoties Talsu Galvenajā bibliotēkā, sniedza aizvadītā gada «Eiropas cilvēks Latvijā» Reinis Pozņaks. «Twitter konvoja» izveidotājs atklāja, kā viens ieraksts sociālajā ziņās vietnē pārtapa par vairāk nekā 1000 transportlīdzekļiem, kas nu kalpo Ukrainas aizstāvēbai.

«Kad man saka, ka esmu «Twitter konvoja» realizētājs vai izveidotājs, gribas strīdēties pretī, mans lielākais nopelns tajā visā ir viens *rits* (ieraksts — A. B.). Tā tapšana lielā mērā bija nejaušību un sakrītību rezultāts. Viens *rits* šobrīd ir rezultējis 1304 auto, bet šis skaits turpina augt — joprojām katru piektdienu vairāk nekā desmit mašīnas dodas uz Ukrainu. Naudas izteiksmē tie ir četri ar pusi miljoni eiro — puse mašīnu ir pirktas, bet pusi cilvēki ir ziedojuši. Nevienam nav skaidrs, kāpēc tas viss aizgāja. Mums nebija plānu darīt kaut ko tik lielu. Protams, mēs ļoti gribējām palīdzēt Ukrainai, bet nevienam no mums visdrosmīgākajos sapņos nenāca prātā, ka tas varētu tā attīstīties. Pamatelementi, kāpēc tas viss salikās kopā, bija cilvēki, komunikācija, iedvesma, ko guvām, mediji, un pietiekami elementi — daudzi netic sakrītībām, bet tie šajā gadījumā parāda, ka lielais plāns eksistē,» uzsver R. Pozņaks.

«Ukrainu nosargāja cilvēki»

Kustības aizsākumi meklējami autosportā, kur viņam kā autosportistam un autosporta entuziastam bijuši savi kontakti. «Es visu laiku saku, ka viens no valsts civilās aizsardzības uzdevumiem būtu atbalstīt jebkura veida hobijus, jo hobbiji ir tā vieta, kur cilvēki mazās grupās izveido kontaktus, viens otru pārbauda un iepazīst. Tā kā autosportā

«Mēs ļoti gribējām palīdzēt Ukrainai, bet nevienam no mums visdrosmīgākajos sapņos nenāca prātā, ka tas varētu tā attīstīties,» runājot par «Twitter konvoja» aizsākumiem, skaidroja tā izveidotājs Reinis Pozņaks. Edgara Lāča foto

ir arī ekstrēmas situācijas, cilvēki viens otru ir pārbaidījuši līdz tādai pakāpei, ka var uzreiz sākt darboties ar pilnu jaudu un zina, ko viens no otra var sagaidīt.

Otrs faktors ir *whatsapp* čati — lai gan bērnodārzu, skolas un visas citas *whatsapp* grupas man ir radījušas zināmu traumu, tieši tur ļoti daudz kas notiek. Sumi pilsēta bija pirmā, kur iebrāuca krievu karaspēks. Vietējie puīši *whatsapp* interešu grupiņās sāka organizēties, uztaisīja Molotova kokteiļus, aizgāja uz vietējo militāro skolu, atlauza ieroču noliktu, paņēma kolonnai. Tāda izšķiroša nozīme var būt *whatsapp* grupām. To es visu laiku saku un atkārtosu — Ukrainu nosargāja cilvēki,» uzskata R. Pozņaks.

Pēc kājas amputācijas atpakaļ uz fronti

Pirmajā braucienā uz Ukrainu viņš kopā ar komandu devās 1. martā — četras dienas pēc kara sākuma. Pa ceļam viņi sastapusi ne vienu vien latviešu grupu, kas veduši pirmās nepieciešamības

preces un devušies uz robežu ar vēlmi palīdzēt. Izdevies satikt arī ukraiņu puisi, kurš pirms sešiem gadiem kopā ar sievu atbrauca uz Latviju studēt, bet pēc kara sākšanās uzskatīja to par savu pienākumu doties atpakaļ. «Viņam bija neliels bizness, viņš remontēja datorus un telefonus, bet, kad sākās karš, viņš biznesu aiztaisīja ciet, mugursoma plecā un atpakaļ uz Ukrainu. Tagad viņš mūs ir iedvesmojis otrreiz. Atbrīvojot Irpinu, viņu diezgan smagi ievainoja kājā. Kādu brīdi viņš kāju ārstēja, tad atbrauca atpakaļ uz Latviju un pēkšņi atsūtīja ziņu, ka viņam kāju līdz ceļim amputēs. Ja kāju mēģina glābt un operēt, tās ir daudzās operācijas, vismaz pusgads, un arī tad nav drošas garantijas, ka kāju izdosies saglabāt, bet, ja to amputē, viņš dabūs protēzi un pēc diviem mēnešiem var braukt atpakaļ uz fronti. Nevienam viņam nelika to darīt, viņš varēja mierīgi palikt Latvijā, skatīties ziņas pa televizoru un pārdzīvot, bet viņš ir gatavs doties atpakaļ un aizstāvēt savu zemi. No tā nevar neiedvesmoties.»

«Cerējām, ka saziemos vienai divām mašīnām»

Uz aicinājumu iesaistīties palīdzības sniegšanā Ukrainai, ziedojot tās aizstāvjiem dažāda veida transportlīdzekļus, cilvēki aktīvi atsauca, turpinot ziedot, sniedzot palīdzību un iesaistoties to nogādāšanā. «Ierakstīju vienu *tvitu* un skatījos, kā nāk bankas paziņojumi. Tajā brīdī cerējām, ka saziemos vienai divām mašīnām, un domājām, ka ar to mūsu dižā darbība beigsies, bet, kā es *ievītoju*, *uzreiz sāka gāzties laviņa*. Nākamajā dienā aizbraucām ar vēl astoņām mašīnām. Kopš pirmās nedēļas braucām divas reizes nedēļā, bet tad sapratām, ka sajuksim prātā, to fiziski nevar izdarīt. Pārgājām uz vienu reizi, un tā joprojām reizi nedēļā dodamies uz Ukrainu. Protams, nevar nepieminēt valsts lomu, lai gan viena no lielākajām atziņām šajā projektā ir tā, ka valsts patiesībā esam mēs paši, kā to parāda arī ukraiņi. Ja viņi nebūtu gājuši ielās sevi aizsargāt, nebūtu nekādas valsts.

Svinot 1000. kaujas uzdevuma izpildi

Sākām visu darīt pilnīgi nepareizi. Tā ir problēma ar sabiedriskajām aktivitātēm — kamēr nodibina biedrību un atver bankas kontu, paiet trīs mēneši. Nebija citu variantu, kā darīt, — sapratām, kādi varētu būt riski, un mēģinājām pret tiem nodrošināties — maksimāli fotografēt, nekādas skaidrās naudas, lai to visu var izsekot cerībā, ka valsts iestādes pielietos veselo saprātu. Šajā ziņā viss ir kārtībā. Otrā lieta, ko es novērtēju un kas ir milzīgs atspazds, ir iespēja operatīvi pārreģistrēt auto CSDD.»

Šobrīd «Twitter konvojs» ir kļuvis par platformu, ar kuras palīdzību uz Ukrainu nonāk arī dzērājsoferiem atņemtie auto, kas tiek izmantoti gan karadarbībā, gan medicīniskās palīdzības sniegšanā. Rekordiste ir «Nissan Navara», kas uz Ukrainu devās marta pirmajos datumos un neseno nosvinēja 1000. kaujas uzdevuma izpildi. «Pielietojumu Ukrainā var atrast jebkurai mašīnai,» skaidro R. Pozņaks.

«Ukraiņi saprata, ka vara pieder cilvēkiem»

Runājot par lietām, ko Latvija var mācīties no Ukrainas piemēra, viņš uzsver nepieciešamību apzināt tuvumā esošās vietas, kur vajadzības gadījumā patverties, un sagatavoties dažādām situācijām laikus: «Varbūt šobrīd liekas, ka briesmas ir garām, bet mēs nedrīkstam atslābt. Mums vēl ir ļoti daudz darāmā. Galvenā mācība, ko es visu laiku stāstu un visiem propagandēju, ir tā, ka vajag konservēt ēdienus. Tas ir galvenais iemesls, kāpēc ukraiņu tauta spēj pusgadu nodzīvot okupācijā. Katrā ukraiņu pagrabā, kur tu ieej, ir pilns ar konserviem. Viņiem šī tradīcija ir ļoti spēcīga. Izklāusies komiski, bet tam tiešām ir milzīga nozīme.

Runājot par to, kas mums varētu patraucēt, man ir dalītas domas. Ukraiņi 2014. gadā saprata, ka vara pieder cilvēkiem. Viņi māk taisīt revolūcijas — tiklīdz viņiem kaut kas nepatīk, viņi protestē un cīnās. Mēs ne līdz galam jūtam, ka vara pieder sabiedrībai. Tas ir faktors, kā mums nedaudz pietrūkst.» ■

Avots: Talsu Vēstis

Datums: 12-05-2023

Ne tikai cilvēki ir čempioni

Tematiskajā pēcpusdienā «Ne tikai cilvēki ir čempioni» klātienē varēja iepazīties gan ar čempionu saimniekiem Inu un Regnāru Ozoliem, gan ar pašiem godalgu pelnītājiem.

Publicitātes foto

Vēl līdz maija beigām Rojas pagasta bibliotēkā ir apskatāma neparasta izstāde «Ne tikai cilvēki ir čempioni».

Mirdzoši, spoži kausi, neparastas, krāsainas rozetes, medaļas ar lentēm, diplomu par izcilēm sasniegumiem Latvijas mēroga un starptautiskās sacensībās, pārsteidzošas fotogrāfijas un apliecinājumi par sasniegtajiem rezultātiem — tas viss augsti titulētajiem suņiem Kroftai, Dorai un Loretai. Lielis izbrīns ir katram, uzzinot, ka bibliotēkā izlikta apbalvojumi ir tikai daļa no visām saņemtajām godalgām. Čempionu iegūto apbalvojumu izstādi papildina grāmatas no bibliotēkas krājumiem «Suņa skola», «Testi suņim un saimniekam», «Suņumīla rokasgrāmata», «Padomi labu un negantu suņu saimniekiem» u. c.

Rojas pagasta bibliotēkā tematiskajā pēcpusdienā «Ne tikai cilvēki ir čempioni» klātienē varēja iepazīties ne tikai ar čempionu saimniekiem Inu un Regnāru Ozoliem, bet arī ar pašiem godalgu pelnītājiem. Smaidi pasākuma apmeklētāju sejās un mirdzums acīs, vērojot šos izcilos suņus, apliecināja, ka mēs katrs piedzīvojam sevišķas emocijas, esot tuvumā tik gudriem dzīvniekiem.

Bibliotēkas vadītāja Irēna Svitiņa tematisko pēcpusdienu atklāja ar vārdiem, ka visuzticīgākie draugi dzīvī ir suņi un grāmatas. Rāstījās interesantas sarunas par to, kā ir dzīvot kopā ar suņiem, par apmācībām, sacensībām, visdažādākajiem notikumiem, par gūto pieredzi, au-

dzinot katru suni, par pielautajām klūdām, kā arī kurioziem dažādās dzīves situācijās. Ina pasākuma apmeklētājiem pastāstīja par Doras nesen gūtajiem panākumiem Horvātijā. Viņa paskaidroja, ka balva nopelnīta milzīga darba rezultātā, apsteidzot lielu konkurentu skaitu. Jaunie gūtais apbalvojums šobrīd apskatāms bibliotēkā.

Regnārs iepazīstināja ar savu mīlu Loretu. Ar patiesu pārsteigumu klausījāmies viņa aizraujošajā stāstījumā. Arī uzreiz pēc pasākuma Loretta devās uz treniņa nodarbībām Talsos. Uzzinājām, ka visas apmācības suņi apmeklē ar lielu prieku. Loretta pasākuma laikā vienā mirrā blakus saimniekam aizrāvās ar bumbiņas vingrinājumiem. Dora cēli relaksējās, izrādot savu melnā labradora skaistumu. Ina pastāstīja, ka Dora vairāk ir tieši izstādes suns, mazāk piedalās sacensībās.

Vairums cilvēku domā, ka gūt panākumus nozīmē saņemt. Patiesībā panākumi sākas ar došanu. Tas noteikti bija saprotams no šo, tik augsti novērtēto, suņu nopelniem un viņu saimnieku teiktā. Paldies Inai un Regnāram, Dorai un Loretai par šo tikšanos! Ar interesi sekosim līdzi čempionu turpmākajām gaitām.

Daudzu lasītāju vārdā paldies Rojas pagasta bibliotēkas darbiniecēm par profesionālajām zināšanām, prasnīgo darbu, vēlmi vienmēr ieinteresēt un izglītot, par laipnību un omulīgas gaisotnes radīšanu gan ikdienā, gan pasākumu laikā.

Inese Priede
Rojā

Tradīcijai «Pastariņa prēmija» ir likts komats

Vienu brīdi jau šķita, ka administratīvi teritoriālās reformas un pandēmijas nestās korekcijas ietekmē ilggadējai Rojas tradīcijai «Pastariņa prēmija» tiks pieļikts punkts, bet, kā teicis Imants Ziedonis kādā no epifānijām: «Visas pieturzīmes ir izdomātas. Punkts ir relatīvs. Punkts ir māpi. Punkta nav. Punkts var būt un var nebūt. Punkta vietā var likt

komatu.» Tradīcijai ir likts komats — 25. maijā Rojas Kultūras centrā 12.30 notiks divdesmitā Pastariņa prēmijas pasniegšanas reize.

Prēmija dibināta 1982. gadā pēc zvejnieku kolhoza «Banga» priekšsēdētāja Miķeļa Limenta un, kas ir ļoti zīmīgi, dzejnieka un rakstnieka Imanta Ziedoņa iniciatīvas. Prēmijas mērķis ir atbalstīt un veicināt latviešu autoru pievēršanos bērnu grāmatu rakstīšanai.

Pēdējā prēmijas pasniegšanas

reize bija 2019. gada maijā, kad par prēmijas laureātiem kļuva dzejnieks Kārlis Vērdiņš ar grāmatu «Dilles tante» un karikatūrists Kristaps Auzenbergs, kurš ilustrējis U. Poļa-Poliša «Rotaļas un rotaļietas», M. Jakubovskas grāmatas «Meža detektīvs», «Paņem mani sev līdzi», V. Štelmaheres «Pupuķa Ukša dziesmu svētki», V. Rūmnieka «Aiztaisi logu, tēti».

Šogad, no 2021.—2022. gadā izdotajiem un Rojas bibliotēkā pieejamajiem 80 bērnu un pusaudžu grāmatu eksemplāriem, Pastariņa

prēmijas žūrijas komisija (Rojas vidusskolas bibliotekāre Antra Ozolāpa, latviešu valodas un literatūras skolotāja Anete Sigai un Rojas Mūzikas un mākslas skolas skolotāja Līga Reine) balsošanai izvirzīja piecu autoru — Dzintara Tilaka, Ilzes Skrastiņas, Dainas Ozoliņas, Luras Vinogradovas un Rutas Skrebeles — darbus. Galvenie darbu vērtētāji bija Rojas vidusskolas skolēni un Rojas bibliotēkas apmeklētāji. Vislielākais balsu skaits tika atdots Ilzes Skrastiņas grāmatai «Kā iet pa skolu? Normāli».

Ilze Skrastiņa pēc profesijas ir animatore, kura savu rakstītājas talantu jau izpaudusi kā scenāriste vairākām studijas «Dauka» populārām filmām. «Kā iet pa skolu? Normāli» ir autores otrā grāmata.

Bērni, skolotāji, vecāki, kā arī katrs, kuru saista bērnu literatūra, aicināti uz tikšanos ar Pastariņa prēmijas laureāti Ilzi Skrastiņu prēmijas pasniegšanas pasākumā.

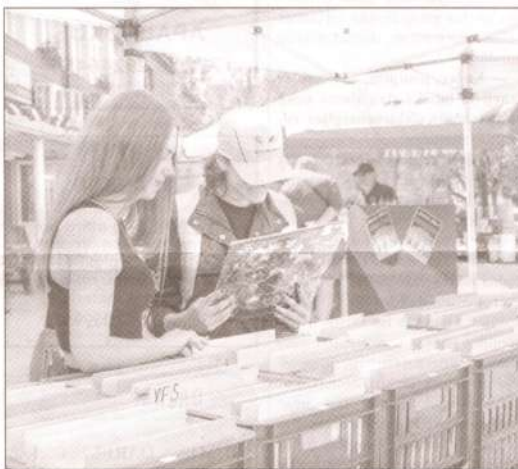
Iluta Graudiņa,
Rojas bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas vadītāja

Nosvinēti ikgadējie Grāmatu svētki

Agrita Blumberga

20. maijā Talsu Galvenajā bibliotēkā aizvadīti 22. Grāmatu svētki. Šogad grāmatu un vinila plašu tirdziņu papildināja literāri muzikālā programma «Sarunu koncerts. Čaklais. Cits» un tikšanās ar autoriem.

Pasākuma norises laikā apmeklētājiem bija iespēja iegādāties vinila plātes un par izdevīgākām cenām iegūt savā īpašumā grāmatas no izdevniecībām «Jumava», «Avots» un «Latvijas Grāmata». Par muzikālo noskaņu rūpējās vinila plašu kolekcionārs, didžejs Dagnis Bricis. Grāmatu svētku kultūras programmu skolotāja Jāņa Smilgas vadībā atklāja Talsu Kristīgās vidusskolas Zvanu ansamblis, Esteres Busules un Anetes Zoniņas muzikālais tandēms, bet ar lasītājiem tikās autori — Pāvils Raudonis un Ilze Graudiņa-Akmene. Pāvils Raudonis ir dzejnieks, rakstnieks un kino producers, kurš ar panākumiem publicē savu dzeju, stāstus un darbojas kā filmu producers un scenārists. Savukārt rakstniece Ilze Graudiņa-Akmene ir trīs grāmatu autore, no kurām divas («Papīra debesis, audekla

lemijoto grāmatu izdevēju tirdziņu šogad papildināja vinila plašu tirgus. Publicitātes foto

zeme» un «Bēgošais krasts») ir godalgots «Karoga» un Raimonda Gerkena romānu konkursos. Grāmatu svētku kulminācijā aizvadīta tikšanās ar aktrisi Karīnu Tatarinovu un mūziķi Robertu Dīnteru literāri muzikālajā programmā «Sarunu koncerts. Čaklais. Cits». Tajā izskanēja dziesmas ar

dzejnieka Māra Čaklā dzeju un dziesmas no teātra izrādēm un kinofilmām. Muzikālo daļu papildināja paša dzejnieka rakstītais par radiācijas procesu, laiku un personībām, saskarē ar kurām šīs dziesmas un dzeja tapusi. Grāmatu svētku kultūras programmu vadīja dziedātāja Estere Busule. ■

Avots: Talsu Vēstis

Datums: 23-05-2023

Lasīšanas svētku noslēgums

Ir atkal noslēdzies viens grāmatu lasīšanas etaps, kurā šogad Zūru bibliotēkā dalību ņēma 17 eksperti. Katrā bērnu un jauniešu grupā čaklākajiem lasītājiem bija jāizlasa septiņas, bet vecākiem piecas un vēl divas grāmatas pēc izvēles no grāmatu kolekcijas.

Paldies Zūru pamatskolas pirmsskolas skolotājai Dacei Jančukai un visiem bērniem, kuri aizrautīgi iesaistās grāmatu lasīšanā un labprāt sadarbojas ar bibliotēku. Paldies arī Kristam un Anitai Jansonei, kuri piedalās programmas īstenošanā, jo grā-

matas vairo lasītprieku un sniedz patīkamus un pamācošus brīžus dzīvot līdzī grāmatu varoņiem. Zūru bibliotēkas ekspertu vārdā saku paldies Ventspils Pārventas bibliotēkas darbiniekiem par jauku noslēguma pasākumu un jauniešu teātra studijas "Eksperiments" dzejas uzvedumu "Kā atnāk dzejolis?" pēc Ivetas Skapstes grāmatas motīviem. Visu ekspertu vārdā novēlējums, lai grāmatu kolekcija "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2023" būtu notikumiem bagāta, interesanta un aizraujoša, jo secinājums viens "Lasīt ir stilīgi!"

Zūru bibliotēkas vadītāja
Mārite Kivite

**Mazie Zūru bibliotēkas eksperti
Pārventas bibliotēkā.**

MĀRĪTES KĪVITES FOTO

Avots: Ventspils Novadnieks

Datums: 16-05-2023

Rēzeknē aizvadīts pasākums «Bibliotekāru stāsti»

Skaidrīte Svikša

18. aprīlī, Bibliotēku nedēļas laikā, Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā notika UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla «Stāstu bibliotēkas» pasākums «Bibliotekāru stāsti», kurā atmiņās par savām darba gaitām dalījās 10 bibliotekāri no Rēzeknes pilsētas un novada bibliotēkām. Atmiņu kamolu šķetināja: Zīta Gorsvāne, Ināra

Brokāne, Anita Gaidule, Meldra Gailāne, Diāna Strucinska, Inta Anspoka, Anastasija Belogubova, Sanita Sinele, Ruta Suseja un Zigrīda Gorsvāne.

Jāpiebilst, ka stāstu tematika Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā ir aktuāla jau sen, un tā Latvijas simtgades gadā pati bibliotēka īstenoja ideju par bibliotekāru atmiņu stāstu apkopošanu diskā «Simts no mums». «Vairāku kolēžu diemžēl vairs nav mūsu vidū,

bet viņu atmiņas ir saglabātas nākamajām paaudzēm, un tas ir svarīgi. Mainās paaudzes, darbinieki, un ik pa laikam svarīgi apkopt dažādas atmiņas,» uzsver RCB direktore Ruta Suseja.

Soreiz bibliotekāres dalījās atmiņās par to, kā viņas dzīve atveidusi līdz darbam gaismas pilni.

Anita Gaidule atklāja, ka 1984. gadā sākusi strādāt un astoņus gadus nostrādājusi Rēzeknes Piena konservu kombināta arodbiedrības bibliotēkā, jo pēc studijām bijis pienākums atgriezties kombinātā, jo visus četrus studiju gadus bijusi Rēzeknes Piena konservu kombināta stipendiāte. Bibliotēka atradusies pašreizējā kluba «Ziemeļblāzmas» ēkā. Bibliotēkā bija nozaru literatūra, vairāk piena rūpniecības literatūra, bija arī daiļliteratūra. Bibliotēkā bija plašs periodikas klāsts.

Diāna Strucinska, tagadējā Ozolmuižas bibliotēkas vadītāja, pastāstīja, ka viņai drīz apritēs 40 gadi, kopš strādā bibliotēkā. Viņas pirmā darba vieta bija RCB, kur

strādājusi par metodiķi. Ilgus gadus (36) strādājusi Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas bibliotēkā. Diāna pastāstīja, ka uz savām rokām piecas reizes «pārnesusi» šo bibliotēku, jo vairākkārt mainījās telpas.

Anastasija Belogubova pastāstīja, ka viņai pietrūka pusotra mēneša līdz pilnam 48 gadu darba stāžam. Pirmā darba vieta bija 70. gados tagadējā Sokolku pagasta bibliotēkā. Meldra Gailāne stāstīja par to, kā bērnībā, kad citi bērni spēlējusi skolu, viņa spēlējusi bibliotēku. Jau no bērnības viņa daudz lasījusi, bijis pat tā, ka kādā 6.-7. klasē ciema bibliotēkā visu bija izlasījusi. Inta Anspoka stāstīja par savu pirmo darba dienu Rēzeknes Bērnu bibliotēkā. Tā kā esot bijis 1. aprīlis, bibliotēkas vadītāja Vija Logina, kad visu bija izrādījusi un izstāstījusi par bibliotēkas darbu, teikusi: «Ceru, ka tas nebūs joks?!» Intai šis «joks» ievilcies 27 gadu garumā!

Sanita Sinele pastāstīja kurozozu par bibliotēkā aizmirstu la-

sītāju: «Manā lauku bibliotēkā, kura atradās daudzdzīvokļu mājā, vienā telpā izvietotas grāmatas, otrā – datortelpa. Vasara. Beidzās darba laiks. Aizslēdzu bibliotēku, zinu, ka uz datoriem neviens nav pierakstījis, un dodos mājās. Pēc divām stundām man zvana mamma un jautā: «Mans bērns aizgāja uz bibliotēku izmantot datorus, bet nav vēl atnācis?» Izrādās, bērns atnācis uz bibliotēku un pa taisno gājis uz datortelpu. Vakār aizgāju un atslēdzu bibliotēku, bet par lielu brīnumu, bērns pat nebija pamanījies, ka bijis ieslēgts bibliotēkā...» Pasākumā izskanēja vēl viena bibliotekāru anekdote iz dzīves. «Lasītājs: «Labdien, varētu, lūdzu, Aiju?» Bibliotekāre: «Jā, tūlīt, mirklīti uzgaidiet.» Bibliotekāre aiziet un pasauca savu kolēģi Aiju. Lasītājs: «Man, lūdzu, grāmatu «Aija».»

Pašlaik bibliotēka gatavojas savas 80. jubilejas svimībām, kas notiks 2024. gadā. Ļoti iespējams, ka atmiņu stāstu kamols kļūst vēl lielāks, gatavojoties svētkiem. ■

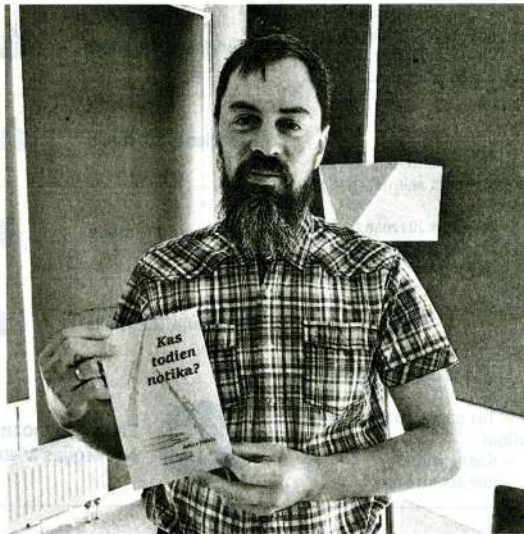
Avots: Vietējā Latgales Avīze

Datums: 21-04-2023

Tikšanās ar grāmatu autoriem

Ērikas Bērziņas «Mammas dzejoļu» ilustrācijās ir attēlota pašas autore ģimene.

Artura Stalaža jaunākā romāna «Kas todien notika» lappusēs spriedze ir savijusies ar mīlestību.

17. maijā Dobeles novada Centrālajā bibliotēkā notika divas tikšanās – ar dzejnieci Ēriku Bērziņu un zinātnieku, literātu Arturu Stalažu.

Māmiņa treniņbiksēs

Ērika Bērziņa Dobeles sākumskolas 2. klašu skolēniem prezentēja savu dzejoļu krājumu «Mammas dzejoļi». Krājums veidojies kā poētiski vērojumi par attiecībām kuplā ģimenē, izmantojot gan bērnu, gan vecāku skatupunktus, lai radītu ģimenes kopības izjūtu. Savā ziņā tā ir ģimenes dienasgrāmata – bērni dzimst, aug, veidojas savstarpējās attiecības, tiek piepildīta, atklāta un aizvien paplašināta viņu pasaule. Autore skolēniem stāstīja par to, kā radušās grāmatas ilustrācijas, kuru autore ir Anna Vaivare.

– Ilustratore, izlasījusi dzejoļus, atsūtīja pirmos zīmējumus. Ļāpēbilst, ka viņa mūsu ģimeni

nekad nebija dzīvē satikusi. Es kā mamma biju attēlota treniņbiksēs, jo bieži vien jau mammas mājās tādā apģērbā staigā. Bet ziniet, es velku tikai kleitas. Anna bija tik mīļa, ka manu «mammas» tēlu ietērpa košā kleitā.

Grāmata top ciešā sadarbībā starp autoru, mākslinieku un redaktoru, kurš pielabo nepilnības, kas paskrējušas garām mūsu acīm.

Interesanti, ka grāmatas redaktore ir Inese Zandere, kas ir mūsu novadniece un liels Dobeles bibliotēkas draugs. Mājās, Rīgā, abas autore dzīvo kaimiņos.

Kas dzīvo vēderā?

Ērika Bērziņa lasīja dzejoļus no krājuma. Jāsaka, ka tie ir ļoti

sadzīviski un bērnu auditorijai viegli uztverami. Iedvesmu dzejai autore, kas ir triju bērnu māmiņa, smēlusies no savas ģimenes situācijām. Par putru, karotēm un dakšām, zeķu «zagli» un par to, kas katram dzīvo vēderā. Otrklasnieki, uzmanīgi klausoties autore stāstījumā, varēja balvā saņemt žurnāla «Pūcite» numurus.

Žurnāls bērniem jau no trīs gadu vecuma piedāvā attīstošās miklas. Tajā atrodamas tradicionālās krustvārdu un zviedru miklas, burtu un skaitļu miklas, testi, labirinti, atjautības uzdevumi, atšķirības un daudz kas cits. Tiesa, autore jautājumi bija āķīgi un par balvām nācās pacīnīties.

Zinātņu doktors, kurš raksta romānus

Pēcpusdienā uz lauksaimniecības zinātņu doktora Artura Stalaža jaunākā romāna «Kas todien

notika» atvēršanas prezentāciju pulcējās pieaugušo auditorija.

Autora pamatdarba joma ir pētnieciskais darbs Dārzkopības institūtā, taču jau studiju gados, skatoties kādu filmu, viņam radusies ideja pirmajam romānam. Pašlaik sarakstītas un izdotas četras grāmatas – «Sava skolotāja visam mūžam», «Vai tu mani vēl mīli», «Uz Ziemeļiem pēc mīlestības» un jaunākais romāns «Kas todien notika». Jaunā grāmata būs interesanta gan spriedzes, gan romantisko romānu cienītājiem.

Autors lasīja savas jaunās un pārējo grāmatu fragmentus, kas rosināja klausītājiem izlasīt turpinājumu pašiem. Pateicoties autora dāvinājumam, grāmatas būs Dobeles novada Centrālās bibliotēkas krājumā un būs pieejamas lasītājiem.

Alise Kruglauža
Autores foto

Aicina pieteikties Valkas bibliotēkas simtgades ekskursijai

Turpinot atzīmēt Valkas bibliotēkas simtgadi un godinot dzejnieku Imantu Ziedoni 90 gadu jubilejā, Valkas bibliotēka sestdien, 3. jūnijā, organizē ekskursiju uz izcilā dzejnieka vasaras māju "Dzirnakeni" Murjānos.

Novada Centrālās bibliotēkas sabiedrisko attiecību speciāliste Ance Andrējeva-Empele aicina bibliotēkas lasītājus, atbalstītājus un draugus pieteikties braucienam līdz svētdienai, 28. maijam, rakstot uz e-pasta adresi valkasbiblioteka@valka.lv vai zvanot uz mobilo tālruni 26680635.

Ekskursijas programmā paredzēts Imanta Ziedoņa muzeja apmeklējums gida pavadībā, kopīgas pusdiens Inciēmā un divu kultūrvēsturisko objektu – Lielstraupes pils un Kokmuižas barona pils – apskate. Paredzētas brauciena izmaksas: muzeja, Lielstraupes pils ap-

meklējums un pusdienas – 16,50 eiro pensionāriem, pārējiem – 18,50. Savukārt transportu nodrošina brauciena rīkotāji – Valkas bibliotēka. Plānots, ka 3. jūnijā izbrauksana no Valkas būs 9.15, bet atgriešanās ap pulksten 17.30.

— *Inga Karpova*

Smiltēnes novada mākslinieks Aleksandrs Luhaers šogad radījis trīs jaunas gleznas, ko var apskatīt izstādē Smiltēnes bibliotēkā. Kluso dabu "Krāsū akords" (pa kreisi) mākslinieks dāvina bibliotēkai tās simtgadē.

Jaunās gleznas top dāvanai

Smiltenes bibliotēkā atklāta un līdz 16. jūlijam apskatāma smiltenešu novadnieka Aleksandra Luhaera triju šogad tapušo gleznu izstāde "Krāsu akords".

Glezna ar tādu pašu nosaukumu – klusā daba ar dzeltenām saulespuķēm un citiem ziediem vīzē uz spīdīgi zaļa fona – ir māksliniecā dāvana Smiltēnes bibliotēkai tās sīnsteidē, kas ar mīti šodien.

"Gleznoto izmantotāju labākas dzeltenās franču krāsas, lai ir saulainība! Man patīk gleznas zaļais fons, un dzeltenī zaļais kopumā ir stīps," to arī Smiltēnes bibliotēkai jubilejā novel Aleksandrs Luhaers.

Pēc testēšanas glezna iegūn pastāvīgu mājvietu bibliotēkas vadītājas kabinetā, ko mākslinieks jau apskatījis un novērtējis esam par labu viņa "Krāsu alondam".

Savukārt kādu citu Aleksandra lahaera gleznu Latvija varēs redzēt tikai Smiltēnes bibliotēkā, – tā ir pasaules glezniecības šedevrs, Andreja Rubļova slavenās ikonas "Svētā Trīsvienība" (15. gadsimts) kopija. Ikonas kopiju mākslinieks dāvinājis savai mītai Lindai, kura dzimusi Francijā.

Arta Iclēja "Svētās Trīsvienības" kopijai Aleksandram radās Francija. "Pēc mazdabīgas pieredzības apciemoju mēltni un viņas ģimeni. Atkļūstam abpusēji tērādzuļa, ka maksimāli uz A4 lapas zīmējo Andreja Rublova ikonas "Svētās Trīsvienības" skatu. Tād ar rādīs doma, – varbūt es arī tā varetu? Mājas īstān lē grāmata par Trīsvienības galeitru, kur redzama arī šīs ikonas reprodukcija. Doma par gleznes tapšanu izaukūlē vairāku

Aleksandram Luhaeram patik izskatījumi. Šī ir viņa gleznota Andreja Rublova slevenās ikonas "Svētā Trīsvienība" (15. gadsimts) kopija.

gadu gurumā," stāsta Aleksandrs Luhačers.

Ruhlova "Svēto Trīsvienība" viņš 1974. gadā redzēja pats savam akmens Maskāvī. Tretnikova galerijā, Slavenā ikona ir ar temperu smalki apgleznots delis, ikonas centrā ir bērna, kura svētī Trīsvienību simbolizējusi trīs eņģeļi (atbilstoši Bībeles stāstījumiem).

Trīsā izstādē "Krašu akords" redzamā glezna ir ainava pie Tēpera slūžainā agrā rudeni.

Aleksandrs Luhačers ar Smiltroces

bibliotēku sadarbības daudzus gadus, un ar kuru nākamā izstādi redzams, ka viņš pat sev ļotiņu pa-cēlis arvien augstāk", mākslinieka gleznas cildina Smiķenes bibliotē-ka bibliogrāfe Alda Lūka.

"Gleznoto mēģinu pilnveidot sevī, bet tas nav vienkārši. Ir likum-sakarības, kas jāievēro.

Pats svarīgākais, lai glezna skatītā-jiem rada emocijas", sarakā ar "Ziemeļlatvju" uzsver Aleksandrs Luhares.

— Sandra Pfefferman

Grāmatai "Izprast Taro" – atklāšanas svētki

INGA KARPOVA

VALKA. Novada Centrālās bibliotēkas sabiedrisko attiecību speciāliste Ance Andrejeva-Empele aicina šo sestdien, 27. maijā, pulksten 12 bibliotēkas Pieaugušo literatūras nodaļā uz taroloģes Ingas Šnukas jeb Hilarionas grāmatas "Izprast Taro" atvēršanas svētkiem. Šis ir līdz šim izdotsais apjomīgākais mācību materiāls par taro kārtīm latviešu valodā. To varēs arī iegādāties.

Grāmatas autore I. Šnuka
gaidīs ikvienu interesentu
aplūkot grāmatu un neformālā
gaisotnē iesaistīties sarunās par
taro jomu, uzdodot interesējo-
šus jautājumus. Tā nebūs
lekcija, bet brīvas formas
diskusija par zilēšanas mākslu.

I. Šnuka ar segvārdu Hilariona, kuru viņa izmanto, darbojoties Taro pasaulē, ir taroloģe ar vairāk nekā desmit gadu pieredzi. Ikdienā viņa palīdz cilvēkiem risināt dzīves situācijas, ņemot talkā taro kārtis un to sniegtās atbildes. Sāpnis apgūt zīlēšanas mākslu I. Šnukai radies jau bērnībā, sodien viņa zināšanas nodod saviem audzēkņiem un darbojas Latvijas Tarologu asociācijā. Ar sarunu, kas jāva ielūkoties zīlēšanas mākslas aizkulisēs, I. Šnuka Valkā viesojās jau šī gada sākumā. Plašais apmeklējums liecina par šīs tēmas aktualitāti un sabiedrības ieinteresētību tās izziņāšanā.

Avots: Ziemellatvija

Datums: 19-05-2023

Avots: Ziemeļlatvija

Datums: 23-05-2023